

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

29 מרץ 2020

תלה"מ 904-08-18 ג.מ. נ' ד.מ.

תלה"מ 5141-10-18

תלה"מ 935-08-18

בפני כב' השופט נמרוד פלקס, סגן הנשיא

ג.מ.

התובעת

ע"י ב"כ עוה"ד אמנון בן דרור ועוה"ד אייל שלמה וייל

נגד

ד.מ.

הנתבע

ע"י ב"כ עוה"ד שאול נפתלין

פסק דין

פתח דבר

- 1
- 2
- 3 1. שלוש תביעות אישה כנגד בעלה לשעבר, אגב פרידתם. הצדדים נישאו זה לזו כדמו"י ביום
- 4 28.5.2007 - עת הייתה האישה כבת 17 שנים והאיש כבן 21 שנים - והתגרשו ביום 15.7.19.
- 5 מנישואיהם נולדו ששת ילדיהם: ב.צ.מ.ת.ל. 8.1.09, י.מ.ת.ל. 5.1.10, ש.מ.ת.ל. 13.10.11,
- 6 ט.מ.ת.ל. 1.9.14, נ.מ.ת.ל. 1.9.14, א.מ.ת.ל. 8.5.17.
- 7
- 8 2. עסקינן בתביעה רכושית (תלה"מ 5141-10-18), תביעת משמורת וזמני שהות (תלה"מ 935-
- 9 08-18) ותביעה למזונות ילדים (904-08-18). יוער, כי אף האיש הגיש כנגד האישה שלוש
- 10 תביעות בענייני רכוש, לרבות לפירוק שיתוף בדירת המגורים המשותפת (להלן - "**דירת**
- 11 **המגורים**"), לחיוב האישה בדמי שימוש ראויים, בגין שימושה בחלק מדירת המגורים
- 12 לצרכי עסקה, ולפירעון הלוואה אותה נטלו הצדדים לשם רכישת רכב. שלוש התביעות הללו
- 13 נמחקו בין מחמת ליקויים שנפלו בהן, אשר לא תוקנו, ובין מפאת היעדר עילה.
- 14
- 15 3. כלל הנכסים שהיו לצדדים ביום 1.4.18 (להלן - "**המועד הקובע**"), ברי איזון או משותפים,
- 16 לפי העניין. נכסיהם המשותפים של הצדדים, הם: דירת המגורים, המיטלטלין שהיו בה
- 17 במועד הקובע, הרכב בו השתמשה באותה העת האישה וחשבון הבנק המשותף לצדדים
- 18 (להלן - "**החשבון המשותף**"). יתר נכסי הצדדים, בערכם במועד הקובע, ברי איזון.
- 19
- 20 4. בעת הזו, מתגוררת האישה יחד עם הילדים בדירת המגורים, השייכת לצדדים בחלקים
- 21 שווים, ואילו האיש לטענתו, נודד בין בתי מכריו. לעניין זה חשיבות בעיקר לצרכי הדיון

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

29 מרץ 2020

תלה"מ 904-08-18 ג.מ. נ' ד.מ.

תלה"מ 5141-10-18

תלה"מ 935-08-18

בסוגיית המשמורת, סדרי השהות והמזונות, למצער עד שימצא לו האיש מדור מתאים בקרבת מקום מגורי האישה.

5. במהלך חייהם המשותפים, ניהלו הצדדים אורח חיים חרדי, וכיום מנהלת האישה אורח חיים חילוני. הבדל זה באורחות החיים של הצדדים מעצים את הסכסוך ביניהם.

על הראיות

6. איני נותן אמון מלא בעדות מי מהצדדים. עדות כל אחד מהם היא בבחינת עדות יחידה, עת העדים שהעידו בהליך דן הם בעלי הדין בלבד. האיש לא הציג מצג מלא ומפורט של הכנסותיו ופעילותו העיסוקית, ואילו טיעוני האישה היו מבולבלים, ואף היא לא פירטה כדבעי את הכנסותיה. בגדרי תביעתה הרכושית ביקשה האישה להורות לאיש ולמוסדות בנקאיים, ליתן מידע באשר לנכסי האיש (סעיפים ב'-ג' לכתב התביעה) - מבוקשה ניתן לה, עת בהסכמת הצדדים ניתן "צו הדדי המאפשר לכל צד וב"כ לקבל כל מידע כלכלי אודות הצד שכנגד מכל גורם שהוא", וכן הורה בית המשפט לאיש להמציא פירוט תנועות בכלל חשבונות הבנק וכרטיסי האשראי החל מכשנה וחצי קודם למועד הקובע. ראו: פרוטוקול מיום 16.1.19.

7. דא עקא, שחרף שניתנה לצדדים מלוא האפשרות לקבל ולהציג מידע מלא ומפורט אודות נכסיהם והתנהלותם הכלכלית, לרבות נכסי והתנהלות הצד שכנגד, הם בחרו שלא לעשות כן (למעט הצגת פירוט התנועות בחשבון הבנק העיסוקי של האיש, החל מסוף שנת 2016, אותו הגישה האישה). בכל הכבוד קשה להלום את נימוקי הצדדים למחדליהם הראייתיים, עת האישה נימקה מחדלה בכך שתיקה ובו מסמכיה נגב (אך לא נתנה כל טעם מדוע לא טרחה להביא ראיות אותן היה בידיה להביא, כדוגמת פירוט לקוחותיה והכנסותיה, ופירוט התנועות בחשבון הבנק בו התנהלה פעילותה העיסוקית, למעט עבור מספר חודשים קודם למועד הקובע), ואף לא טרחה להביא את ספרי הנהלת החשבונות של עסקה ודיווחיה לרשויות המס, וכן לא פירטה האם היא מקיימת רישום מסודר של חשבונותיה ומדווחת דבר מה לרשויות המס. האיש מצידו ביקש לצאת ידי חובה בכך שהעיד, כי ניתן לפנות אל רואה החשבון שלו בכדי לעמוד על יכולותיו הכלכליות, ודוק הוא עצמו לא מצא לנכון להביא את רואה החשבון לעדות, לא פירט את המסד הראייתי שעמד בפני רואה החשבון, עת זה ערך את הדוחות באשר לעסקי האיש, וממילא ברשות רואה החשבון אך המידע שהאיש בחר לספק לו - מידע, אשר ספק האם יש בו כדי ללמד על שיעורן האמיתי של הכנסות האיש מעסקו. ראו: עמ' 19 - 20, 24, 78 לפרוטוקול מיום 10.11.19.

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

29 מרץ 2020

תלה"מ 904-08-18 ג.מ. נ' ד.מ.

תלה"מ 5141-10-18

תלה"מ 935-08-18

8. אכן בכתב תביעתה הרכושי, ואף בסיכומיה, ביקשה האישה, כי ימונה רואה חשבון "חוקר", אשר יבדוק ויעריך את שווי הנכסים שצבר האיש במהלך החיים המשותפים (סעיפים וו)-(ז) לכתב התביעה). דא עקא, שפרט לטענות בעלמא, לא הניחה האישה כל תשתית ראייתית המצדיקה מינוי מומחה כמבוקש. תכלית מינוי מומחה מטעם בית המשפט אינה לשם מציאת ראיות להוכחת טענות בעלי דין, אלא לשם בירור ראיות שהובאו על ידי מי מהם. אף הכינוי מומחה חשבונאי "חוקר" מטעה, שכן פעולות החקירה של מומחה מעין זה, אינן בילוש אחר בעלי הדין, אלא לכל היותר דרישת מסמכים לשם הכנת חוות דעת, בין באמצעות הצדדים עצמם ובין בסיוע בית המשפט. לאישה ניתנה כאמור מלוא האפשרות לקבל לידיה מסמכים כאמור, והיא בחרה שלא לקבלם, ומינוי מומחה לא היה מרפא פגם זה. בשולי הדברים יאמר, כי לאישה אף ניתנה אפשרות להגיש חוות דעת מומחה חשבונאי מטעמה, אך אף זאת לא עשתה. ראו: ש' שוחט, ד' שאוה, "סדר הדין בבית המשפט לענייני משפחה" (2009) בעמ' 289 - 291; עמ' 7 לפרוטוקול מיום 30.6.19; עמ' 19, 35 לפרוטוקול מיום 4.11.19.

תביעת הרכוש

טענות האישה

9. האיש מפעיל עסק לממכר מכוניות משומשות, אשר מחזורו מגיע לכדי מיליוני שקלים חדשים מידי שנה, ושווי רב. האיש מצליח בעסקיו, ועיקר הכנסתו במזומן. לאיש מלאי עיסקי של כלי רכב אותו הוא מאחסן במקומות שאינם ידועים לאישה. בסמוך למועד הקובע, משך האיש את מלוא יתרת הזכות שחשבונו העיסקי הפרטי (להלן - "החשבון העיסקי"), באופן שמיתרת זכות בסך 200,000 ₪ נותרה יתרת חובה בסך 100,000 ₪. בסמוך למועד הקובע האיש אף משך סכומי כסף ניכרים מחשבון הבנק המשותף. לאיש מספר עסקים נוספים, מלבד עסקי הרכב, אשר אינם רשומים על שמו, וממילא, אינם מדווחים לרשויות המס.

10. האישה עתרה איפוא, לחייב את האיש לפרט את כלל הרכוש שצבר מאז נישואיהם, וכן לחייבו לשלם לה מחצית שווי רכוש זה. האישה טענה לזכות בנכסי קריירה אותם צבר האיש במהלך החיים המשותפים, שכן לשיטתה נישאה לאיש עת הייתה צעירה בשנים, והקדישה חייה לגידול ששת ילדיהם המשותפים, בעוד האיש עשה חיל בעסקיו. כן טענה, כי יש לחייבו במלוא חובות הצדדים, היות וחובות אלו נוצרו על ידו בסמוך למועד הקובע, עת משך הוא סכומי כסף מהחשבון המשותף, ותחתם ניטלו הלוואות, באמצעות החשבון המשותף. כן עתרה האישה לחייב את האיש להשיב לה את סכומי הכסף אותם משך

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

29 מרץ 2020

תלה"מ 904-08-18 ג.מ. נ' ד.מ.

תלה"מ 5141-10-18

תלה"מ 935-08-18

מהחשבון העסקי ומהחשבון המשותף. עוד טענה האישה לאיזון לא שיויוני, ודומה שכוונתה הייתה, כי היא תזכה לחלק הארי של שווי משאבי הצדדים בעת איזונים. בסיכומיה, טענה לראשונה, שיש לדחות את ביצוע פירוק השיתוף בדירת המגורים, עד הגיע אחרון ילדי הצדדים לגיל 18 שנה, קרי - משך למעלה מחמש עשרה שנים מהיום.

טענות האיש

11. האיש הכחיש את טענות האישה, ולגרסתו למעט הנכסים אותם גילה - הם זכויותיו בדירת המגורים, המיטלטלין שבה, כלי רכב שרכשו הצדדים, חשבונות הבנק וההלוואות אותם פירטו - אין לו נכסים כלשהם. עסקו מעולם לא נחל הצלחה רבה, וכל שהניב הוא הכנסה חודשית בשיעור 8,000 ₪ - 10,000 ₪. לאיש אין מלאי עסקי, נכסי קריירה ומוניטין אישי. יחד עם זאת לאישה עסק של איפור ועיצוב שיער, ממנו השתכרה במהלך החיים המשותפים, והרוויחה סכומים ניכרים. ככל שמשך סכומי כסף מהחשבון המשותף, הרי כי אלו היו לצרכי הבית, לרבות לרכישת רכב שנועד לשימוש האישה. לפיכך, יש להורות על איזון משאבים וחלוקת הרכוש המשותף של הצדדים, בחלקים שווים. יש לפרק את השיתוף בדירת המגורים כבר בעת הנוכחית, ויש לדחות את טענת האישה, שהועלתה אך בסיכומיה, לדחיית פירוק השיתוף.

דיון

12. הצדדים הסכימו כי כלל הנכסים שהיו בבעלותם במועד הקובע, ברי איזון או בני חלוקה, לפי העניין. הצדדים לא טענו, שבמועד הקובע היה למי מהם נכס כלשהו, אשר אינו משותף או בר איזון כאמור. המחלוקת שבין הצדדים עניינה איפוא בארבעה רבדים: האחד, היקף הנכסים שהיו ברשות מי מהם במועד הקובע, ולמעשה מטלטלין, ובפרט כלי רכב וסכומי כסף, בהם החזיק כנטען האיש במועד הקובע, ולא פירטם, אף חרף החלטת בית משפט זה מיום 15.11.18, המורה לשני הצדדים לפרט את רכושם בתצהיר ובאסמכתאות; השני, שווי הנכסים שהיו בידי הצדדים במועד הקובע, ובפרט שווי עסקו ונכסי הקריירה של האיש (האיש אינו טוען לאיזון עסקה של האישה, וממילא על פי אותו הגיון המוביל לאי איזון עיסקו ונכסי הקריירה של האיש, כמובהר להלן, אין עסקה של האישה משום נכס הניתן לאיזון); השלישי, טענת האישה, כי יש לאזן את נכסי הצדדים שלא "מִחְצָה עַל מִחְצָה", לרבות טענתה, כי אך על האיש לבדו לפרוע את חובות הצדדים; הרביעי, טענת האישה לדחיית פירוק השיתוף בדירה לתקופה ממושכת כאמור.

היקף הנכסים - הברחת נכסים

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

29 מרץ 2020

תלה"מ 904-08-18 ג.מ. נ' ד.מ.

תלה"מ 5141-10-18

תלה"מ 935-08-18

13. האישה לא הוכיחה טענתה בדבר עסקים, או נכסים, השייכים לאיש, אותם לא גילה בתצהירו. למותר לציין, כי אף שנטל ההוכחה המוטל על האישה, לשם הוכחת טענתה זו, הוא של מאזן הסתברויות, כמקובל במשפט האזרחי, הרי שכמות הראיות ורף הראיות הנדרש לגבי טענת "הברחת נכסים", ולמעשה מרמה, אשר לה גוון מעין פלילי, הם גבוהים יותר ועל בית המשפט לבחון את הראיות בזהירות ובקפדנות. השוו: 7456/11 בר נוי נ' מלחי (2013); ע"א 9178/12 המכללה האקדמית נ' ח'יר (2015). האישה לא פירטה טענותיה כדבעי, ולמעט טענות סתמיות, כי לאיש עסק של מכולות ייבוא, אשר אינו רשום על שמו, לא הציגה ולו ראשית ראיה התומכת בטענתה. כן לא הובאה כל ראיה לכך שהאיש הוציא מידיו נכס זה או אחר, בכוונה לסכל את איזון המשאבים, למעט משיכת סכומי כסף מחשבונות הבנק, לגביה אדון להלן. האישה למעשה אישרה, כי פרט לסברותיה הנסמכות על היכרותה עם האיש, אין לה כל ראיה להוכחת טענותיה בדבר נכסים ועסקים נוספים. לעניין זה יוער, כי אין לקבל את טענת האישה, לפיה פנתה אל רואה החשבון של האיש, אך זה סירב למסור לה מידע, שכן כאמור ניתנה לה האפשרות, בהסכמת האיש, לקבל מבית המשפט צו מתאים המורה לרואה החשבון, ולכל גורם אחר, להמציא לה כל מידע כלכלי אודות האיש. ראו: עמ' 24 - 26, 35 לפרוטוקול מיום 4.11.19.

14. שונים פני הדברים באשר להתנהלות האיש בחשבונות הבנק, ובפרט משיכת סכומי כסף ניכרים מחשבונות אלו, בסמוך קודם למועד הקובע. אף כאן הרף הראייתי גבוה, אך יחד עם זאת נטל הראיה להוכיח את תעודתם ושימושם של הסכומים אותם משך האיש כאמור מוטל על שכמו. זאת בהיותו בעל הגישה הטובה ביותר אל הראיות, ואשר לו הידיעה היחודית מה נעשה עם אותם סכומי כסף שמשך. ראו: רע"א 3646/98 כ.ו.ע. לבנין נ' מנהל מס ערך מוסף, פ"ד נז(4) 891, 903 (2003); ד"נ 28/84 זיידאן נ' ע'דיר ואח', פ"ד מה(4) 661, 674 (1988); ע"א 73/86 שטרנברג נ' עירית בני ברק, פ"ד מג(4) 343, 348 (1989); דנ"פ 8612/00 ברגר נ' היועמ"ש, פ"ד נה(5) 439, 456 (2001); ע"א 6205/98 אונגר נ' עופר, פ"ד נה(5) 71, 83 (2001).

15. עיון בפירוט התנועות בחשבון העיסקי - החל מראשית שנת 2017 - מלמד, כי מידי חודש מופקדים ונמשכים מחשבון זה עשרות ואף מאות אלפי שקלים חדשים. התנהלות זו תומכת בטענת האישה, כי האיש פעל אף כסוחר, אשר רכש ומכר כלי רכב, ולא עסק אך בתיווך בין מוכרי ורוכשי כלי רכב. שהרי, אילו עסק אך בתיווך, לשם מה נדרש להוציא הוצאות כה ניכרות, המתאימות יותר לסוחר הרוכש מלאי ומוכרו לאחר מכן.

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

29 מרץ 2020

תלה"מ 904-08-18 ג.מ. נ' ד.מ.

תלה"מ 5141-10-18

תלה"מ 935-08-18

16. התנועות בחשבון העיסקי מלמדות, כי האיש היה מוציא מידי חודש סכומי כסף ניכרים, ככל הנראה לשם רכישת כלי רכב, ואולי אף מוצרים אחרים, אותם מכר וקיבל תמורתם סכומי כסף, אשר אף אותם הפקיד בחשבון העיסקי (השוו: עמ' 79 - 80 לפרוטוקול מיום 4.11.19). כך בחודש **ינואר 2017** הפקיד לחשבון ומשך ממנו, סך של כמאה ושמונים אלף שקלים חדשים; בחודש **פברואר 2017** הפקיד כחמש מאות ועשרה אלף שקלים חדשים ומשך כחמש מאות אלף שקלים חדשים; בחודש **מרץ 2017** הפקיד כשמונים אלף שקלים חדשים ומשך כמאה ושישים אלף שקלים חדשים; בחודש **אפריל 2017** הפקיד לחשבון ומשך ממנו כמאה אלף שקלים חדשים; בחודש **מאי 2017** הפקיד לחשבון ומשך ממנו כמאתיים וארבעים אלף שקלים חדשים; בחודש **יוני 2017** הפקיד כמאתיים ותשעים אלף שקלים חדשים ומשך כשלוש מאות ועשרה אלף שקלים חדשים; בחודש **יולי 2017** הפקיד כמאה וחמישים אלף שקלים חדשים ומשך כמאה ושישים אלף שקלים חדשים; בחודש **אוגוסט 2017** הפקיד כשלוש מאות ועשרה אלף שקלים חדשים ומשך כמאה ושלושים אלף שקלים חדשים; בחודש **ספטמבר 2017** הפקיד כתשע מאות וחמישים אלף שקלים חדשים ומשך כתשע מאות ועשרה אלף שקלים חדשים; בחודש **אוקטובר 2017** הפקיד כמאתיים ועשרה אלף שקלים חדשים ומשך כשלוש מאות וחמישה עשר אלף שקלים חדשים; בחודש **נובמבר 2017** הפקיד לחשבון ומשך ממנו כמאתיים ועשרה אלף שקלים חדשים; בחודש **דצמבר 2017** הפקיד כמאתיים ושבעים אלף שקלים חדשים ומשך כשלוש מאות אלף שקלים חדשים; בחודש **ינואר 2018** הפקיד כארבע מאות וחמישים אלף שקלים חדשים ומשך כארבע מאות שבעים וחמישה אלף שקלים חדשים; בחודש **פברואר 2018** הפקיד כשלוש מאות ותשעים אלף שקלים חדשים ומשך כשלוש מאות וחמישה אלף שקלים חדשים; בחודש **מרץ 2018** הפקיד כמאה תשעים וחמישה אלף שקלים חדשים ומשך כשלוש מאות וחמישה אלף שקלים חדשים; בחודש **אפריל 2018** הפקיד כמאה ותשעים אלף שקלים חדשים ומשך כמאה ושישים אלף שקלים חדשים; בחודש **מאי 2018** הפקיד כמאה ועשרים אלף שקלים חדשים ומשך כמאה ושלושים אלף שקלים חדשים; בחודש **יוני 2018** הפקיד כמאה ועשרים אלף שקלים חדשים ומשך כמאה ושלושים אלף שקלים חדשים; בחודש **יולי 2018** הפקיד מאתיים ושישים אלף שקלים חדשים ומשך כמאה ושישים אלף שקלים חדשים.

17. יוער, כי במסגרת הפעילות בחשבון העיסקי, העביר האיש, **בשנת 2017**, מהחשבון העיסקי אל החשבון המשותף סך מצטבר של כשלוש מאות ועשרים אלף שקלים חדשים, וכן העביר מהחשבון המשותף אל החשבון העיסקי באותה השנה, סך מצטבר של כמאה וחמישים אלף שקלים חדשים. משמעות הדברים היא, שבאותה השנה ביצע האיש **העברות בנקאיות** לצרכי משק הבית, מתוך רווחי עסקו, בסך של כמאה שבעים וחמישה אלף שקלים חדשים, קרי - כחמישה עשר אלף שקלים חדשים בממוצע מידי חודש. בשלושת החודשים הראשונים

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

29 מרץ 2020

תלה"מ 904-08-18 ג.מ. נ' ד.מ.

תלה"מ 5141-10-18

תלה"מ 935-08-18

של שנת 2018, הם שלושת החודשים שקדמו למועד הקובע, העביר האיש מהחשבון
המשותף אל החשבון העיסקי סך העולה על מאה ועשרה אלף שקלים חדשים, והעביר
מהחשבון העיסקי אל החשבון המשותף סך של כחמישה עשר אלף שקלים חדשים בלבד,
קרי - האיש משך למעשה מהחשבון המשותף סך של כמאה אלף שקלים חדשים לצרכי
עסקיו.

18. ניתוח הנתונים דלעיל מלמד, כי במהלך עסקיו הרגיל איזן האיש את פעילות החשבון
העיסקי, באופן שכלל הוצאת סכומי הכסף מהחשבון תאמה את ההכנסות, ואף אם בחודש
זה או אחר עלתה שורת ההוצאה על שורת ההכנסה, או להיפך, הושו השורות בחודשים
לאחר מכן, בדרך של הפקדה או משיכה לפי העניין. בגדרי איזון שורת ההוצאה העביר
האיש כאמור, בדרך של העברות בנקאיות סך של כחמישה עשר אלף שקלים חדשים, מידי
חודש, אל החשבון המשותף, לשם מימון הוצאות משק הבית המשותף (לעניין זה ראו:
פירוט התנועות בחשבון המשותף, מהם ניכר, כי למעט אותן העברות מחשבון זה אל
החשבון העיסקי, כאמור, עסקין בהוצאות שעל פי טיבן נועדו למימון צרכי משק הבית).

19. כאמור, בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2018 התהפכה אותה מגמה של העברת
סכומי כסף מהחשבון העיסקי אל החשבון המשותף, באופן שחלף העברה חודשית ממוצעת
של חמישה עשר אלף שקלים חדשים מהחשבון העיסקי אל החשבון המשותף, הועברו
כאמור מאה אלף שקלים חדשים מהחשבון המשותף אל החשבון העיסקי (כאשר מתוכם סך
40,000 ₪ מקורם בהלוואה, אשר בפירעונה מחוייב החשבון המשותף, ובה זוכה החשבון
העיסקי - בדרך של העברה מחשבון לחשבון - ביום 19.1.18. האיש טען, כי סכום זה שימש
לרכישת רכב עבור האישה, ולא תמך טענתו זו בראיה כלשהי. גרסתו זו מעוררת קושי, שכן
טען שאת עיקר עלות רכישת הרכב, שהגיעה לכדי 230,000 ₪, מימן בהלוואות אחרות, אותן
נטל באמצעות החשבון המשותף, מספר חודשים קודם לכן. ראו: סעיפים 26 - 27 לתצהיר
האיש).

20. אילולא אותו היפוך מגמה, היה בחשבון המשותף במועד הקובע, סך העולה **בכמאה
וחמישים אלף שקלים חדשים**, על הסכום שהיה בו בפועל במועד הקובע. כמו כן באותם
שלושה חודשים עלה סך המשיכות מהחשבון העיסקי על ההפקדות שבוצעו בו, בסך מצטבר
של כחמישים אלף שקלים חדשים. כאמור, התנהלותו העיסקית הרגילה של האיש, הנלמדת
מפירוט התנועות בחשבון העיסקי בשנת 2017, מצביעה, כי ככל שסך ההוצאות עלה על סך
ההכנסות בחלק מהחודשים, איזן האיש את שורת ההכנסות בחודשים שלאחר מכן, עת הוא
מוצא כאמור אף די ממון, לשם העברת סכום חודשי מהחשבון העיסקי אל החשבון
המשותף.

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

29 מרץ 2020

תלה"מ 904-08-18 ג.מ. נ' ד.מ.

תלה"מ 5141-10-18

תלה"מ 935-08-18

21. דומה איפוא, כי במהלך שלושת החודשים הראשונים של שנת 2018, האיש השתמש ברווחי עסקו ובסכומי כסף מהחשבון ההמשותף, לשם רכישת כלי רכב, או יצירת זכויות אחרות, אשר עמדו לו במועד הקובע והניבו תועלת כספית, בין היתר בדרך של הפקדת סכומי כסף לחשבון העיסקי, זמן קצר לאחר המועד הקובע. כך ניתן לראות בפירוט התנועות בחשבון העיסקי, שבמהלך חודש אפריל 2018, הוא החודש לאחר המועד הקובע, הפקיד האיש לחשבון העיסקי למעלה ממאה ושישים אלף שקלים חדשים, כאשר עיקר הסכום הופקד בשתי העברות בנקאיות, מאת חברת מימון ישיר, קרי - הפקדה העולה בקנה אחד עם עסקת מכר כלי רכב, עת הרוכש מימן את הרכישה באשראי הניתן על ידי מלווה שעיסקו בכך.

22. האיש הוא שניהל הן את החשבון העיסקי והן את החשבון המשותף (ראו: עמ' 26 - 27, 37, 91 לפרוטוקול מיום 4.11.19). האיש לא נתן כל הסבר הכיצד זה עלה בידו לקבל סך של כמאה ושישים אלף שקלים חדשים, בסמוך לאחר המועד הקובע. בהעדר כל הסבר מאת האיש, בשים לב לאמור לעיל דומני, כי המסקנה המתבקשת היא, שבמועד הקובע היו לאיש נכסים (ככל הנראה כלי רכב), או זכות לקבלת סכומי כסף, אותם לא פירט כדבעי. נכסים או סכומי כסף אלו, הבשילו לידי הכנסה בפועל זמן קצר לאחר המועד הקובע, ולפיכך יש להביאם בגדרי איזון המשאבים. דין זכויות או נכסים שווי כסף שהיו בידי האיש במועד הקובע, כדין סכומי כסף שהיו בפועל בחשבון העיסקי. מסקנתי היא איפוא, שבגדרי איזון המשאבים יש להביא סך 160,000 ₪ נוספים, נוכח הנכסים והזכויות האמורים שהוחזקו בידי האיש במועד הקובע.

23. מהאמור עולה, כי בכדי לאזן את זכויות הצדדים בחשבון העסקי על האיש לשלם לאישה מחצית סך 160,000 ₪ האמורים, בניכוי מחצית יתרת החוב שהייתה בחשבון העיסקי במועד הקובע, ובסך הכל 51,289 ₪.

הרכב הפרטי, חשבונות הבנק וזכויות אחרות

24. במועד הקובע היה לצדדים רכב מסוג טויוטה לקסוס, אשר עם רכישתו שועבד לטובת בנק להבטחת הלואה שנלוותה לשם רכישתו. משלא נפרע החוב כלפי הבנק, מומש השעבוד ובחודש ספטמבר 2019 נמכר הרכב במסגרת הליכי הוצאה לפועל. בעיקר התקופה שמאז המועד הקובע ועד למכירת הרכב כאמור, האישה היא שהשתמשה בו. האיש ביקש לחייב את האישה בתשלום דמי שימוש ראויים, בגין שימושה ברכב, ובסיכומיו העמיד את דמי השימוש הראויים בשיעור ההחזר החודשי של ההלוואה האמורה. אין חולק, כי הרכב הוא נכס משותף לצדדים, ומשהוצא מרשותם כאמור (והדעת נותנת שתמורת מכירתו שימשה לשם פירעון חלק מההלוואה שניטלה לשם רכישתו), הרי שמתיתר הצורך לדון בפירוק השיתוף בו. באשר לדמי השימוש יש לדחות את טענת האיש הן מטעמים דיוניים, עת לא

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

29 מרץ 2020

תלה"מ 904-08-18 ג.מ. נ' ד.מ.

תלה"מ 5141-10-18

תלה"מ 935-08-18

הגיש תביעה תקינה מתאימה, והן לגופם של דברים. לאחר המועד הקובע נותרה האשה להתגורר עם הילדים, עת חלקו של האיש בטיפול בהם היה מצומצם. בנסיבות אלו יש לראות את שימוש האשה ברכב, משום פעולה הנדרשת בראש ובראשונה עבור הילדים (יוער, כי האשה רכשה לעצמה אופנוע, בו נהגה לנסוע, וככל הנראה נזקקה לרכב אך לשם הסעת הילדים. ראו: עמ' 32, 56 לפרוטוקול מיום 4.11.19). העמדת הרכב לרשות האשה מהווה למעשה חלק מחובת האיש במזונות הילדים, קרי - לספק להם את שהורגלו לו עובר לפירוד. לא זו אף זו, שהאיש לא הוכיח, כי שווי דמי שימוש ברכב מסוג זה שווה ערך להחזר החודשי של ההלוואה האמורה.

25. הצדדים לא טענו דבר באשר לזכויות פנסיוניות, סוציאליות וחשבוניות אותם צברו, ככל שצברו (מעבר לאלו שנצברו באמצעות החשבון המשותף). נוכח הסכמתם בדבר היות כלל משאביהם במועד הקובע ברי איזון כאמור, הרי שכל שצבר מי מהצדדים זכויות וסכומי כסף מעין אלו, יש לאזנם בחלקים שווים, בערכם במועד הקובע.

26. הצדדים הסכימו, כי אף המטלטלין שהיו בדירת המגורים במועד הקובע משותפים (ראו: עמ' 2 רישא לפרוטוקול מיום 16.1.19). הצדדים לא טענו דבר באשר לאופן בו יש לטעמם לפרק את השיתוף במטלטלין אלו, ולפיכך הנני מורה, כי האשה תערוך שתי רשימות המכילות את כלל המטלטלין האמורים, והאיש יבחר לעצמו אחת מהן, וככל שלא יעשה כן יראה שמוותר על זכותו במטלטלין האמורים.

27. במהלך החיים המשותפים ניהלו הצדדים כאמור שני חשבוניות בנק, האחד, החשבון המשותף, כשמו היה שייך לשני הצדדים, ואילו האחר, החשבון העיסקי, נוהל על ידי האיש לבדו. באמצעות חשבוניות אלו אף נטלו הצדדים אשראי, והפקידו לחשבוניות. נוכח הסכמת הצדדים בדבר היות כלל משאביהם במועד הקובע ברי איזון, או בני חלוקה, לפי העניין, הנני מורה על איזון או חלוקת יתרות הזכות והחובה בחשבוניות ובהלוואות האמורות בחלקים שווים. האשה אמנם טענה, כי יש לחייב את האיש לבדו לשאת בהחזר ההלוואות שניטלו באמצעות החשבוניות האמורים, בערכן במועד הקובע. כפי שיובהר להלן, לא מצאתי טעם להשית על האיש לבדו חובה זו.

חשבון הבנק המשותף

28. כאמור יש לאזן או לפרק את השיתוף בחשבון הבנק המשותף בחלקים שווים, נכון למועד הקובע. ברם, הצדדים המשיכו לפעול באמצעות חשבון בנק זה אף לאחר המועד הקובע. חרף טענת האיש בסעיף 5 לסיכומיו, עיון בפירוט התנועות בחשבון המשותף מלמד, כי סוג ההפקדות שהופקד לזכות החשבון האמור, בנוסף על קצבת הילדים מאת המל"ל, מהמועד

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

29 מרץ 2020

תלה"מ 904-08-18 ג.מ. נ' ד.מ.

תלה"מ 5141-10-18

תלה"מ 935-08-18

הקובע עד למחצית חודש יולי 2018, נחזה להיות מסוג ההפקדות שהאישה נוהגת להפקיד מהכנסות עיסקה. במחצית השניה של חודש יולי 2018 פתחה האישה חשבון פרטי בבנק יהב (להלן - "חשבון האישה"), והעבירה את פעילותה העיסקית לחשבון זה. משיכות סכומי הכסף מהחשבון המשותף, מהמועד הקובע ואילך, נעשו לשם: פירעון התשלומים השוטפים של שתי ההלוואות שנלוו באמצעות החשבון המשותף קודם למועד הקובע (הלוואה בסכום קרן של 40,000 ₪, אותה הזכרתי לעיל, וכן הלוואה נוספת, אשר שימשה לרכישת רכב בו השתמשה האישה. ראו: סעיפים 26 - 27 לתצהיר האיש, עמ' 80 לפרוטוקול מיום 4.11.19; פירעון הלוואת המשכנתא; פירעון תשלומי חינוך עבור הילדים וחיובי כרטיסי אשראי, אשר לשניהם "אופיי" המתאים להוצאות משק הבית (ראו: נספח ח' לתצהיר האישה). כמו כן העביר האיש מהחשבון המשותף אל החשבון העיסקי ביום 9.5.19 סך 20,000 ₪. יוער, כי האיש חוייב במזונותיהם הזמניים של הילדים אך החל מיום 19.8.18, ולפיכך אין בכך שהחשבון המשותף שימש לשם פירעון הוצאות האישה והילדים מהמועד הקובע ועד מחצית חודש יולי 2018 משום כפל חיוב. ראו: עמ' 29 - 30 לפרוטוקול מיום 4.11.19.

29. מהאמור עולה, כי בכדי לפרק את השיתוף בחשבון המשותף יש "להשיב" לאישה את כלל סכומי הכסף שהפקידה בחשבון זה, וכן על האיש להשיב את סך 20,000 ₪ אותם משך מהחשבון המשותף כאמור. לאחר ביצוע פעולות אלו, על הצדדים לפרוע, בחלקים שווים, את יתרת החוב שתיוותר בחשבון המשותף, לאחר שהופחתו ממנה יתרות הזכות שעמדו לרשותם באמצעות החשבון האמור (פקדונות שקליים, תוכניות חיסכון וניירות ערך, וככל הנראה אף תמורת הרכב שנמכר בהליכי הוצאה לפועל). לשם הנוחיות אפרט, כי את חישוב חלקם של הצדדים בסכום אותו עליהם לפרוע בגין החשבון המשותף, יש לערוך לאחר זיכוי האישה בסך 42,510 ₪ וחיוב האיש בסך 20,000 ₪.

שווי הנכסים - עסקי האיש ונכסי קריירה

30. כעולה מעדות האישה, אשר לא נסתרה על ידי האיש, בסמוך ולאחר נישואי הצדדים, החל האיש להפעיל עסק למכר מכוניות (ראו: עמ' 44 לפרוטוקול מיום 4.11.19). אין חולק, כי עסק זה בר איזון, אך כפי שיובהר להלן האישה לא הוכיחה, כי לעסק שווי כלשהו. אבאר.

31. עת בוחנים האם לעסק, **במנותק מבעליו**, שווי כלשהו, יש להציב את השאלה, שמא קונה פוטנציאלי יסכים לשלם דבר מה עבור רכישתו. הדעת נותנת, כי קונה פוטנציאלי סביר יסכים לרכוש עסק בתמורה, ככל שיפיק מכך תועלת כלשהי. בעסק לסחר או תיווך בסחר מכוניות ייגזר הסכום אותו יסכים קונה פוטנציאלי לשלם כאמור משני שיקולים: האחד, מוניטין העסק - הוא קיום סבירות שהלקוחות ישובו, מסיבה כזאת או אחרת, לדרוש את

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

29 מרץ 2020

תלה"מ 904-08-18 ג.מ. נ' ד.מ.

תלה"מ 5141-10-18

תלה"מ 935-08-18

- שירותי העסק. ראו: ר"ע 371/89 **ליבוביץ נ' אליהו** בע"מ פ"ד מד(2) 309 (1990); ע"א 1228/11 **רפאל נ' רבינוביץ** (2012); האחר, נכסי העסק, לרבות מלאי עיסקי, אשר יש להם ערך עובר לסוחר.
32. לא הוכח שלעסק המכונניות מוניטין המנותק מהאיש עצמו, קרי - לא הובאה ולו ראשית ראיה לכך שלקוח כלשהו יבחר לדרוש את שירותי העסק, מקום בו האיש עצמו לא יהיה זה שיפעילו. אף לא נטען וממילא לא הוכח, כי עסקינן בעסק יציב, מפורסם, או שיש לו רשימת או חוג לקוחות, אשר עצם אותו חוג או רשימה יהיו בעלי ערך לאחר מלבד לאיש עצמו. עדות האישה מובילה למסקנה ההפוכה, היא - האיש והעסק חד הם, ולעסק אין כל זכות קיום או ערך ללא האיש. ראו: עמ' 19 לפרוטוקול מיום 4.11.19.
33. בכפוף למסקנתי באשר להבאת סך 160,000 ₪ נוספים בגדרי איזון המשאבים, לא הוכח, ואף לא הובאה ראשית ראיה לכך, כי לעסקו של האיש היה מלאי או נכסים בעלי ערך במועד הקובע. אף טענת האישה לפיה, האיש מאחסן אצל אחרים כלי רכב השייכים לו, נטענה בעלמא, הוכחשה על ידי האיש (ראו: עמ' 74 - 75, 79 לפרוטוקול מיום 4.11.19), והאישה אף לא ביקשה לזמן לעדות את אותם אחרים אצלם לטענתה אוחסנו כלי הרכב. איני מוצא איפוא להסתפק בעדותה היחידה של האישה בעניין זה.
34. לשם השלמת הדברים אבהיר, כי טענת האישה בדבר שיעורו הכספי של מחזור עסקי האיש (ראו: עמ' 1 לפרוטוקול מיום 16.1.19; סעיפים 5, 38 - 39 לסיכומי האיש), הנתמכת בפירוט התנועות בחשבון העיסקי שנדון לעיל, ואף בהודאת האיש עצמו (ראו: עמ' 75, 77 לפרוטוקול מיום 4.11.19) אינה מלמדת על שווי העסק, מנקודת מבטו של אדם זר, אשר ישקול לרכוש את העסק מהאיש. ברי, כי **יש להבחין בין מחזור עיסקי לבין רווח** - קו הטיעון של האישה דן בהכנסות העסק, להבדיל מרווחיו. אין בכך שהאיש נהג לקבל לידיו הכנסות ניכרות, בין במזומן ובין בדרך אחרת, כדי להוביל בהכרח למסקנה, לפיה רווחי העסק היו ניכרים.
35. שיטה מקובלת לבחינת שווי עסק "חי" היא שיטת היוון תזרים המזומנים. על פי שיטה זו רווחי עסק בהווה ובעבר, עליהם ניתן ללמוד מהמחזור העיסקי, ההכנסות וההוצאות, מלמדים על שווי, קרי - הסכום אותו יש להעריך שקונה יסכים לשלם בגינו. ברם, כאמור, אין בכך כדי ללמד, כי לעסק עצמו שווי כלשהו, ללא "הנכס" המניע את פעילותו הכלכלית, הוא האיש עצמו. אף אם אניח, שבחינת רווחי העבר של העסק הייתה מובילה למסקנה בדבר שווי עסק זה או אחר, הרי, שכאמור, עסקינן למעשה בשווי יכולותיו העיסקיות של האיש עצמו, **שווי שלא ניתן להפרידו מהאיש**. במקרה דנן שווי העסק הוא למעשה שווי

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

29 מרץ 2020

תלה"מ 904-08-18 ג.מ. נ' ד.מ.

תלה"מ 5141-10-18

תלה"מ 935-08-18

נכסי הקריירה של האיש, אותם ממילא לא ניתן להעביר לאחר, בהיותם טבועים באיש עצמו.

36. אין לקבל אף את טענת האישה, לפיה יש לקבוע "תג מחיר" בר איזון לנכסי הקריירה או המוניטין האישי של האיש, אשר נוצרו במהלך החיים המשותפים. הגישה המקובלת בפסיקת בתי המשפט היא, כי יש לראות בנכסי הקריירה יותר משום נסיבה המצדיקה סטייה מהכלל של איזון משאבי בני זוג "מחציה על מחציה", מאשר נכס רגיל הבא בגדרי מסת הנכסים ברי האיזון. ראו: תמ"ש 3640/10 א.ב. נ' צ.ב. (2012) (להלן - "עניין א.ב."); תמ"ש 25750/09 ח.מ.ש. נ' ד.מ.ש. (2012) (להלן - "עניין ח.מ.ש."); עמ"ש (חיפה) 18968-06-16 פלונית נ' פלוני (2017); בע"מ 4623/04 פלוני נ' פלונית (2007). עצם העובדה שבן זוג פיתח במהלך החיים המשותפים את כושר השתכרותו ויכולותיו המקצועיות אינה מובילה כלשעצמה למסקנה, כי יש לשום את שווי כושר ההשתכרות, ולזכות את בן זוגו בחלק ממנו.

37. עת שוקלים את נפקות נכסי הקריירה שצבר בן זוג במהלך החיים המשותפים לשם עריכת איזון המשאבים, בוחנים האם נוצר פער ממשי וברור בין בני הזוג, מבחינת כושר השתכרותם - פער הנובע מכך שאחד מבני הזוג נטל על עצמו ויתור משמעותי מבחינת ההתפתחות המקצועית והתמקד במרחב הביתי, ובכך אפשר לבן-הזוג האחר להשיא את כושר השתכרותו (ראו: עניין א.ב.; עניין ח.מ.ש.). אין אלו פני הדברים במקרה דנן, וזאת על אף שבראשית החיים המשותפים האיש הוא שפיתח עסקיו, והיה המפרנס העיקרי של משק הבית, עת גידול הילדים הוטל בעיקרו על האישה. שהרי, בארבע השנים האחרונות לחיים המשותפים פיתחה האישה עסק מצליח, אשר הניב לה הכנסה נאה, עת האיש נטל חלק הולך וגדל בטיפול בילדים, וכפי שיובהר להלן במסגרת הדיון בתביעת המזונות, הכנסתה זו אינה נופלת באופן משמעותי מהכנסת האיש. ראו: עמ' 27, 33 - 34, 37, 43 - 44, 91 לפרוטוקול מיום 4.11.19.

איזון שלא "מחציה על מחציה" - חיוב האיש לפרוע לבדו את חובות הצדדים

38. יש לדחות אף את טענות האישה לאיזון שלא "מחציה על מחציה", ובכלל זה חיוב האיש לבדו לשאת בחובות הצדדים. האישה לא הוכיחה שמתקיימות נסיבות המצדיקות שימוש בסמכות בית המשפט לקביעת איזון לא שיויוני, כגון הפרת אמון, חריצות לעומת בטלנות, אלימות חמורה, הברחת נכסים. ראו: ע"מ (חיפה) 614/07 פלונית נ' פלוני (2008); בע"מ 7272/10 פלונית נ' פלוני (2014). דומה ששני הצדדים הטו שכס ותרמו לכלכלת משק הבית, עת כל אחד מהם מצליח לפתח את עסקיו וליצור לעצמו מקורות פרנסה. על אף ששני הצדדים לא הציגו מצג שלם ומפורט אודות הכנסתם הרי, שלא הוכח, כי האיש הבריא נכסים, או אף יצר חובות באופן חריג בסמוך קודם למועד הקובע, באופן השונה מהתנהלותו

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

29 מרץ 2020

תלה"מ 904-08-18 ג.מ. נ' ד.מ.

תלה"מ 5141-10-18

תלה"מ 935-08-18

מימים ימימה. התנהלות, אשר הביאה כאמור פרנסה יפה למשק הבית. הדברים יפים אף
ביתר שאת בשים לב למענה שניתן לשווי זכויות האיש, אשר עמדו לו במועד הקובע, ואותן
לא פירט, ובשל כך קבעתי, כי יש להוסיף לבסיס איזון המשאבים סך 160,000 ₪.

דחיית פירוק השיתוף בדירה, דמי שימוש ופירות יחידת הדיור הצמודה לדירת המגורים

39. אכן מושגית ניתן לדחות פירוק שיתוף בדירת מגורים עד שיובטח, כי לבן הזוג והילדים
המתגוררים עמו מקום מגורים הולם. האיש טען והאשה לא הכחישה זאת, כי מכר דירת
המגורים, לאחר פירעון יתרת הלוואת המשכנתא, תותר לכל אחד מהצדדים סך שלא יפחת
משמונה מאות אלף שקלים חדשים (ראו: עמ' 83 לפרוטוקול מיום 4.11.19). די בסכום זה,
ובשים לב להכנסת האשה, כמפורט להלן בדיון בעניין המזונות, כדי לאפשר שכירת מדור
הולם לאישה ולילדים, ואף האשה מודה בכך (ראו: סעיף 30 לסיכומי התשובה מאת
האשה). נוכח האמור נדחת תביעת האשה לעיכוב פירוק השיתוף בדירה עד הגיע אחרון
הקטינים לגיל 18, קרי - למשך למעלה מחמש עשרה שנים.

40. יש לדחות אף את תביעת האיש לדמי שימוש ראויים, בגין דירת המגורים. בנוסף לפגם
הדיוני שנפל בתביעתו, עת העלה אותה למעשה כטענת הגנה במסגרת תביעת האשה לפירוק
שיתוף ואיזון משאבים, הרי, שיש לדחות את התביעה לגופה. אף אם אניח, כי האשה מנעה
מהאיש להשתמש בדירת המגורים, ולו בחלק מהתקופה שחלפה מאז המועד הקובע; ואף
תוך הנחה, כי מאז גירושי הצדדים מנוע האיש מלהתגורר הדירת המגורים, וככלל יש
לזכותו בדמי שימוש ראויים (ראו: בע"מ 5357/06 פלוני נ' פלונית (2006); פש"ר (מחוזי י-
ם) 956/04 סיקרון נ' אזולאי (2010), סבורני, כי בנסיבות דנן, עת נותרה האשה לבדה לטפל
בששת ילדיהם הקטינים של הצדדים - עת שלושה מהם בני פחות משש שנים, ומשכך לאיש
חובה אבסלוטית בסיפוק צרכיהם ההכרחיים, ובכלל זה מדורם - יש לראות את דמי
השימוש להם טוען האיש כמתקזזים עם חובתו לספק את מדור הילדים.

41. בשולי הדברים יאמר, שבדיון שהתקיים בפני ביום 14.3.19, הסכימו הצדדים, כי האיש לא
ישוב להתגורר בדירת המגורים משך שלושה חודשים, ובפרק זמן זה תשלם לו האשה דמי
שימוש ראויים בסך 2,500 ₪. מובן, כי האשה מחוייבת לאותה הסכמה, בגין אותם שלושה
חודשים, אך אין לראות בכך משום הסכמה אף לפרק זמן נוסף. זאת אף בהתחשב בכך
שהאיש הוא שעזב את דירת המגורים, מיוזמתו, כתשעה חודשים קודם להסכמה האמורה.
הדברים יפים אף ביתר שאת מקום בו אי חיוב האשה בדמי שימוש ראויים, מעבר לתקופה
לה הסכימה, עולה בקנה אחד עם שיעור המזונות הזמניים בו חוייב האיש, אשר נסמך בין
היתר על חלוקת הנטל שהוטל על הצדדים באותה תקופה, ובפרט נטל גידול הילדים, אשר
הוטל בעיקר עיקרו על האשה, עת שהות הילדים עם האיש הייתה מצומצמת מאד. ראו:

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

29 מרץ 2020

תלה"מ 904-08-18 ג.מ. נ' ד.מ.

תלה"מ 5141-10-18

תלה"מ 935-08-18

דברי האיש בפרוטוקול הדיון מיום 14.3.19, באשר לאופן שהותו המצומצם עם הילדים, התואם את רצונו באותה העת.

42. לדירת המגורים צמודה יחידת דיור המושכרת בדמי שכירות חודשיים, אותם נוטלת האישה לידיה (ראו: סעיף 1(יא) לסיכומי האיש). אכן נקודת המוצא היא, כי האיש זכאי למחצית דמי שכירות אלה, בהיותו שותף במקרקעין (ראו: החלטה מיום 4.3.19; סעיף 35 לחוק המקרקעין, תשכ"ט - 1969; סעיף 9(ה) לחוק המיטלטלין, תשל"א - 1971). ודוק, סך הכנסות האישה, לרבות הכנסתה מהשכרת אותה יחידת דיור, הובאו בחשבון בפסיקת המזונות הזמניים, בשים לב כאמור, כי מאז הפירוד ועד עצם היום הזה, עיקר העיקרים של נטל הטיפול בילדים מוטל על האישה. בנסיבות אלו אין מקום להיעתר לדרישת האיש לקבלת מחצית מדמי השכירות האמורים. ודוק, עת תחל לנהוג משמורת משותפת וכפועל יוצא מכך אך יחולו המזונות הקבועים, כמפורט להלן, יהיה מקום לחלק את דמי השכירות האמורים בין הצדדים בהתאם לחלקם בדירת המגורים המשותפת.

תביעת המשמורת

43. בכתב תביעתה ביקשה האישה לקבוע, כי משמורת הילדים תהא בידיה, ויקבעו סדרי שהות עם האיש (האישה לא פירטה אלו סדרי שהות יש לקבוע לטעמה). האישה נמקה עמדתה בכך, שהיא המטפלת העיקרית בילדים. האיש התנגד לעמדתה וטען, כי יש לקבוע חלוקת שהות שווה של הילדים, אצל כל אחד מהוריהם. האיש נימק עמדתו בכך, מאז הפירוד נוהגת האישה לצאת לבלות בלילות ואף מותירה את הילדים, ימים שלמים, ללא השגחה. כך אף מעת לעת הותירה האישה את הילדים בהשגחת אחר, או ללא השגחה מתאימה, ונסעה לחופשות בחו"ל (האישה אף הודתה במידת מה בטענות האיש, עת הפנתה אצבע מאשימה כלפי האיש, ונימקה התנהגותה בהיעדר סיוע מצידו. ראו: עמ' 14 - 18 לפרוטוקול מיום 4.11.19).

44. הראיות העומדות בפני בית המשפט בסוגיית המשמורת וסדרי השהות הן: עדויות הצדדים עצמם, בהן הם חוזרים למעשה על טענותיהם דלעיל, תוך הטחת האשמות צד כלפי משנהו; וכן תסקיר ותסקיר משלים מאת העו"ס לסדרי דין, אשר בחלקו האופרטיבי המלצה לקביעת משמורת פיזית משותפת, חלוקת שהות שווה של הילדים אצל הוריהם, וכן עריכת תוכנית טיפולית לילדים על ידי רשויות הרווחה, תוך הפניית הצדדים להדרכה הורית. האיש הסכים להמלצות העו"ס, ואילו האישה מתנגדת להן, עת היא עומדת על תביעתה. הצדדים לא ביקשו לזמן את העו"ס לחקירה, ובכך גילו דעתם, כי אינם חולקים על העובדות המפורטות בתסקירה. למותר לציין, כי אף לא הובאה כל ראיה ממנה יש ללמוד, שהמסד העובדתי המפורט בתסקיר אינו נכון.

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

29 מרץ 2020

תלה"מ 904-08-18 ג.מ. נ' ד.מ.

תלה"מ 5141-10-18

תלה"מ 935-08-18

45. לשם השלמת הדברים יאמר, כי למצער מאז הפירוד האשה היא המטפלת העיקרית בילדים, ואף דומה שאלו היו פני הדברים בשנים שקדמו לתחילת פעילותה העיסוקית כמאפרת ומעצבת שיער כאמור. ודוק, בארבע השנים האחרונות לחיים המשותפים, נטל האיש חלק גדל והולך בטיפול בילדים, עת האשה הקדישה חלק ניכר מעיתותיה לעבודתה, ואף לפעילות חברתית או ספורטיבית זו או אחרת.

46. בהחלטתי מיום 15.11.18 נקבע, כי הילדים ישהו את עיקר זמנם במחיצת האשה, ואילו במחיצת האיש ישהו מספר שעות בימי חול (חלקן בדירת המגורים), ללא לינה, וכן מידי סוף שבוע שני, לרבות לינה. הטעם העיקרי לקביעת סדרי שהות מצומצמים יחסית במחיצת האיש - על דעתו (ראו: פרוטוקול הדיון מיום 14.3.19) - היה היעדר מקום מגורים מתאים, בו יוכל האיש לשהות יחד עם הילדים בסמוך למקום מגורי האשה. כעולה מתסקיר העו"ס ומטיעוני ועדויות הצדדים בפני, מפאת עוצמת הסכסוך, ההסדר האמור לא התנהל על מי מנוחות. האיש תלה מחדלו לשהות עם הילדים את מלוא פרקי הזמן האמורים, ואף מעבר להם, בכך שאין לו מקום מגורים מתאים (האשה טענה, כי האיש דווקא שכר דירה יחד עם חברים בעיר אחרת, שם הוא חי חיי הוללות), ובנטל הכלכלי המוטל עליו מפאת דמי המזונות הזמניים בהם חוייב, עת הוא אינו מתגורר בדירת המגורים (ראו: עמ' 98 לפרוטוקול מיום 4.11.19). האשה מצדה טענה פעם אחר פעם, כי האיש אינו פורע את חיובי המזונות הזמניים שהושתו עליו, ובוחר שלא לשהות עם הילדים, ובכך הוא "מעניש" את האשה נוכח הסכסוך שביניהם.

47. בתסקיר העו"ס תואר מצב דברים בו, ששה ילדים רכים בשנים, נושאים במחיר המאבק הקשה בין הוריהם. שלושת הילדים הגדולים, מתפקדים כ"ילדים הוריים", ומתבקשים, אף ללא מילים, לצדד במי מהוריהם. כלל הילדים, חשופים לגילויי אלימות מילולית, ולנוכחות משטרה בעימותים בין ההורים. הילדים מוזנחים ברמה הפיזית, סובלים מבעיות היגיינה, וצרכיהם הרגשיים לא זוכים למענה.

48. אומנם ההורים שניהם, נחו כמי שאוהבים מאוד את ילדיהם, גאים בהם, ומגלים דאגה לסיפוק צרכיהם, ובין הילדים למי מן ההורים מתקיימים יחסים חמים, וחופשיים. ברם, עיקר מרצה של האשה מופנה לסכסוך בינה לבין האיש, ודומה כי עסוקה היא בצורך לבנות את חייה מחדש, ולעיתים, מתקשה אף לראות את צרכי הילדים. האיש היה בעבר שותף פעיל ומעורב בחיי הילדים, ואף מנסה להתגמש אל מול האשה, נחוה במסגרות החינוכיות כזמין יותר ונכון לשיתוף פעולה רב יותר מן האשה, יחד עם זאת, קיים ספק, באשר ליכולתו הרגשית להפנים, כי האחריות לילדים לא נגזרת רק מהגדרת המשמורת.

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

29 מרץ 2020

תלה"מ 904-08-18 ג.מ. נ' ד.מ.

תלה"מ 5141-10-18

תלה"מ 935-08-18

49. מצב הדברים הנוכחי, בהיעדר נוכחות משמעותית מספקת של האיש בחיי הילדים, והתמקדות האישה בפיתוח עסקה, תוך רצון מעת לעת "להתאווור", אינם מאפשרים לה להקדיש את עיקר העיקרים של זמנה לטיפול הילדים - ולמעשה דומה שהאישה מדברת בשני קולות - האחד, טענתה, כי בהיותה המטפלת העיקרית בילדים יש לקבוע שכך יהיה אף לעתיד לבוא והילדים ישהו את עיקר זמנם במחיצתה; האחר, בפועל בהתנהגותה מציגה האישה תחינה לעזרה מאת האיש, כי ייטול חלק רב ומשמעותי יותר בטיפול בילדים, כפי שאכן ביכולתו לעשות.

50. משמעות קבלת עמדת האישה - שהות הילדים את עיקר העיקרים של זמנם במחיצתה - היא המשך המצב הקיים, אשר אינו עולה בקנה אחד עם טובת הילדים, וזאת בלשון המעטה. מתסקיר העו"ס עולה כאמור, כי הילדים מוזנחים פיזית, סובלים מבעיות היגיינה, ולא זוכים למענה לצרכיהם הרגשיים. הילדים מופנמים, מסתגרים, אצל הבנים נשמעו אמירות אובדניות כביטוי לעצב וחרדה מן המשבר אותו הם חווים. ניכרת פגיעה קשה בלימודים, באופן בו עולה חשש לנשירה סמויה מן המסגרות החינוכיות, וכלל המסגרות החינוכיות מדווחות שלילדים הערכה עצמית נמוכה מאוד. חלק מהילדים סובלים מבעיות קשב וריכוז, ואף מתבקש לגביהם אבחון נוירולוגי. הבן הבכור, בן 11, נאלץ להשגיח לא פעם, אף בלילות, על כלל אחיו, שהקטן שבהם בן כשנתיים. התנהגות הבת ש.מ. מתאפיינת בהתפרצויות אלימות, ואף קיים חשש לפגיעה מינית. האישה מצידה אינה משתפת כדבעי פעולה עם המלצות רשויות הרווחה ומסגרות החינוך, מתקשה להתמודד עם הביקורת, ולעיתים "אינה מבינה על מה המהומה", ודומה כי בוחרת היא להתכחש למצב הילדים.

51. בשים לב לפער באורח חיי ההורים, האישה לוקה לעיתים בחוסר רגישות והעדר הבנה, למצב המורכב אליו נקלעו הילדים, שלא באשמתם. חרף זעקתה, כי כורעת היא תחת נטל גידול הילדים, היא מגלה נוקשות רבה מול האיש בזמני השהות, מתקשה לזהות את צרכיהם הרגשיים של הילדים, ונעדרת בשלות להבין ולהכיל את מורכבות המצב בו הם נתונים ואין מנוס מן הרושם, כי "מילים לחוד ומעשים לחוד". גם האיש מתקשה שלא לערב את הילדים בסכסוך ולעיתים מעמיד את מאבקו באישה מעל צרכי הילדים. האיש מובל מתחושת קורבנות, ולא תמיד מזהה את צרכיהם הרגשיים של הילדים, ולא מפעיל שיקול דעת נכון.

52. המלצת העו"ס בדבר משמורת פיזית משותפת, תוך חלוקת שהות שווה של הילדים אצל כל אחד מהוריהם, נותנת מענה מתאים. אכן לא נעלמה מעיני חזקת הגיל הרך, החלה בעניינם של שלושה מהילדים, אך בנסיבות דנו, כפי שמפרטת העו"ס, אין ביכולת וברצון האישה להקדיש את עיקר עיתותיה לטיפול בילדים. התנהלותה, להבדיל מאמירותיה, מלמדת על כך שמתקיימים אותם טעמים המצדיקים סטייה מחזקת הגיל הרך, לטובת הילדים.

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

29 מרץ 2020

תלה"מ 904-08-18 ג.מ. נ' ד.מ.

תלה"מ 5141-10-18

תלה"מ 935-08-18

53. בפועל, מאז פירוד הצדדים, ומוזה קרוב לשנתיים, מתקיים מצב בו משמורת הילדים נתונה לאישה. "מבחן התוצאה" מלמדנו, שהסדר זה לא תרם לטובת הילדים, וזאת בלשון המעטה. כך לדוגמא התקבלו דיווחים באשר להזנחת ט.מ. ונ.מ., עד כדי כינמת, וריח רע העולה מהן וגורם להרחקת יתר ילדות הגן. הילדות הללו מגיעות לגן ללא תיקי אוכל מסודרים, ופניות צוות הגן אל האישה אינן נענות, שכן זו אינה עונה לטלפון ואינה מגיבה להודעות (עמ' 3, 7 - 8 לתסקיר). מצבם העגום של הילדים הגדולים מהווה תמרור אזהרה לצפוי לילדים הקטנים, ככל שהמצב הנוכחי ימשך. כך כאמור, שלושת הילדים הגדולים משמשים "כילדים הוריים" עבור שלושת אחיהם הקטנים, זאת עת הגדול שבהם בן כאחת עשרה שנים בלבד; לימודיהם נפגעים, עד כדי חשש לנשירתם מלימודים - זאת עת הם עדיין בבית הספר היסודי. מצב הדברים הוא, כי חרף רצון האישה, או שמא רצון לכאורה - נוכח הפער המשמעותי בין כוונותיה ואמירותיה, לבין התנהגותה בפועל - היא אינה מסוגלת, או אינה מעוניינת, לשמש משמורנית בלעדית, עת הילדים ישהו את עיקר זמנם במחיצתה (ראו: עמ' 10 - 11 לתסקיר).

54. הקושי הקיים בהתנהלות האישה ויכולותיה אינו מוביל למסקנה, כי התנהגות האיש, בכל הנוגע לילדים, חפה מפגמים. האיש בחר לצמצם את טיפולו בילדים, באיצטלת היעדר מדור הולם, ובכך גדל הנטל המוטל על האישה - נטל בו למגינת הלב התקשתה עד מאד לשאת - עד כדי פגיעה בילדים (ראו: עמ' 12 לתסקיר). אין מנוס איפוא מחלוקה ממשית של הנטל בין הצדדים, באופן שהילדים יחלקו שהותם אצל הצדדים באופן שווה (לעניין זה יוער, כי האיש לא טען כלל שיש מקום לקבוע שהוא זה שיישא בעיקר נטל הטיפול בילדים, ועמדתו כאמור, כי יש לחלק את שהות הילדים, ומכאן את נטל הטיפול בהם, בין הצדדים, באופן שווה).

55. בשולי הדברים אזכיר, כי הדין הנוהג הוא, שבית משפט יאמץ המלצות עו"ס לסדרי דין, המגישה תסקיר מפורט ומנומק, אלא אם קיימים טעמים נכבדים שלא לעשות כן. ראו: בע"מ 27/06 פלוני נ' פלונית (2006); בע"מ 5072/10 פלוני נ' פלונית (2010); בע"מ 4259/06 פלונית נ' היועץ המשפטי לממשלה (2006). נוכח המפורט לעיל, ובהיעדר כל ראיה אחרת מאת הצדדים, למעט טענות בעלמא, אשר עיקרן הטחת האשמות צד כלפי משנהו, אין מקום לסטות מהמלצות התסקיר.

מזונות ילדים

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

29 מרץ 2020

תלה"מ 904-08-18 ג.מ. נ' ד.מ.

תלה"מ 5141-10-18

תלה"מ 935-08-18

56. בכתב תביעתה המתוקן פרטה האישה את עלות צרכי הילדים בסכום כולל של כ - 34,500 ₪, וביקשה לחייב את האיש לשאת בסכום זה בניכוי הכנסתה החודשית הנטענת מעבודתה בסך 8,000 ₪ ודמי השכירות החודשיים המתקבלים מיחידת הדיור בסך 3,500 ₪, ובסך הכל 23,000 ₪ **לחודש**. אומר כבר כעת, כי גרסת האישה לא הוכחה, לא פורטה כדבעי, תוך הפנייה לראיות, ואף אינה אמינה בעיני, ולו נוכח שינויי גרסתה במהלך ההליך. כך לדוגמא: בכתב התביעה טענה, כי ההוצאה החודשית לילד עבור ביגוד והנעלה מסתכמת בסך 200 ₪, ואילו בדיון שהתקיים ביום 16.1.19 טענה לסכום גבוה פי חמישה. בחקירתה הנגדית העלתה גרסה אחרת, אשר על פיה וודאי שהוצאות הילדים אינן מגיעות לכדי הסכום לו טענה בכתב התביעה. ראו: עמ' 39 - 41 לפרוטוקול מיום 4.11.19.
57. קשה להלום אף את גרסת האיש, אשר חלק על טענות האישה, עת טען שסך ההוצאה החודשית של משק הבית, לרבות החזר חודשי של הלוואת המשכנתא (5,600 ₪), הסתכם בכ - 15,000 ₪ (ראו: עמ' 71 - 72 לפרוטוקול מיום 4.11.19). לטענתו הכנסתו החודשית, לאחר הוצאות המשמשות לשם הפקתה, נעה בין 8,000 ₪ לבין 10,000 ₪, ובמרבית שנות החיים המשותפים האישה הייתה המפרנסת העיקרית של משק הבית.
58. בהחלטה מיום 17.9.18 האיש חוייב לשלם לאישה עבור מזונותיהם הזמניים של הילדים סך 6,000 ₪ לחודש, וכן מחצית הוצאות המדור (מחצית ההחזר החודשי של הלוואת המשכנתא), החינוך והרפואה. בהחלטה מיום 16.1.19 הובהר, כי הסכום החודשי אותו על האיש לשלם לאישה כאמור, לרבות מחצית ההחזר החודשי של הלוואת המשכנתא, הוא 8,800 ₪, בצירוף מחצית הוצאות חינוך ורפואה. החיוב האמור נקבע בשים לב לכך שהאישה היא המטפלת העיקרית בילדים, אשר שוהים את עיקר העיקרים של זמנם במחיצתה.
59. בהתאם לדין האישי החל על הצדדים, חיובם במזונות הילדים הוא מדין צדקה, למעט החיוב במזונותיהם ההכרחיים של הילדים שטרם מלאו להם שש שנים, שאזי חיוב זה מוטל על האיש לבדו. ראו: בע"מ 919/15 **פלוני נ' פלוני** (2017) (להלן - "**עניין פלוני**"). חיוב זה חל על שני ההורים, בהתאם ליכולתם. על בית המשפט לשקול בין יתר שיקוליו את השתכרות האיש, השתכרות האישה, פוטנציאל השתכרותם ורכושם. החיוב מדין צדקה נסמך על שלושה פרמטרים: האחד, אמידות ההורה - מי שיש בכוחו הכלכלי לזון עצמו כפי צרכיו, ועדיין נותרת בידו היכולת הכלכלית. ראו: ע"א 4480/93 **פלונית נ' פלונית**, פ"ד מח(3) 461, 483 (1994); **פורטוגז נ' פורטוגז**, פ"ד לו(3) 449 (1982) (להלן - "**פרשת פורטוגז**"); ע"א 466/82 **גרובשטיין נ' גרובשטיין**, פ"ד לו(4) 157, 163 (1982); השני, חובת הצדקה היא כלפי נצרך, קרי - כלפי מי שאין בכוחו לדאוג לצרכיו. ראו: ע"א 247/64

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

29 מרץ 2020

תלה"מ 904-08-18 ג.מ. נ' ד.מ.

תלה"מ 5141-10-18

תלה"מ 935-08-18

- 1 רושטש נ' רושטש, פ"ד יח(4) 264, 269 (1964); ע"א 210/82 גלבר נ' גלבר, פ"ד לח(2) 14, 20
2 (1984) (להלן - "פרשת גלבר"); השלישי, כדי מחסורו של הנצרך. ראו: פרשת גלבר; פרשת
3 פורטוגז. את המונח: "כדי מחסורו של הנצרך", יש לפרש באופן בו יפסקו מזונות הילד
4 בהתאם לאורח החיים לו הורגלו, טרם פרוץ הסכסוך בין הצדדים. ראו: ע"א 93/85 שגב נ'
5 שגב, פ"ד לט(3) 822 (1985); א' גריידי, נ' שלם, מזונות ילדים הלכה ומעשה, הוצאת חוקת
6 המשפחה בע"מ דצמבר 2014, בעמ' 105-110. על אורח החיים לו הורגלו הילדים ניתן ללמוד
7 הן מהראיות שהוצגו באשר לאורח חיים זה, וכן ניתן לגזור מיכולתם הכלכלית של הצדדים.
8
9 60. יש לבחון איפוא את נשיאת הצדדים במזונות בדרך של שוויון מהותי, תוך בחינת כלל
10 הצרכים אל מול כלל היכולות, וממילא אף תוך התחשבות בנטל המוטל על כל אחד
11 מהצדדים. כך אף פסקו בתי המשפט המחוזיים, שפירשו את פסק הדין בעניין פלוני. ראו:
12 עמ"ש (מחוזי ת"א) 14612-10-16 פ.ב. נ' א.ב. (2017) (להלן - "עניין פ.ב."); עמ"ש (מחוזי
13 ת"א) 33549-04-16 פלונית נ' פלוני (2017); רמ"ש (מחוזי מרכז) 14655-06-17 ר.ק. נ' ד.ק.
14 (2017). שם קביעת חיוב המזונות על בית המשפט לקבוע ממצאים בארבע שאלות עובדתיות
15 כדלקמן: צרכי הילד ועלותם; יכולתם הכלכלית של שני ההורים; יחסיות יכולתם הכלכלית
16 של ההורים, האחד מול רעהו; חלוקת המשמורת, ולמעשה הסדרי השהות. ראו: עניין פ.ב.
17
18 61. באשר לצרכים הבסיסיים, קבעה הפסיקה חזקות עובדתיות, על פיהן סך ההוצאה עבור
19 צרכי הבסיסיים של קטין היא בין 1,300 ₪ לבין 1,600 ₪ לחודש, לא כולל הוצאות חינוך,
20 מדור והוצאות אחזקת המדור. ראו: בר"ע (מחוזי ת"א) 1895/02 ב.י. נ' ב.ג. (2003); ע"מ
21 789/05 (מחוזי י-ם) ע.ד. נ' ע.י. (2006); בע"מ 8542/10 פלוני נ' פלונית (2010); עניין פלוני
22 בפסקה 22 לחוות דעתו של השופט פוגלמן; עמ"ש (ת"א) 1971-12-16 פלוני נ' פלונית
23 (2019). לטעמי לא בכדי קיים משרע בסכום החזקה האמורה, שכן באזורים שונים
24 ובציבורים שונים במדינת ישראל, עלות סיפוק אותם צרכים בסיסיים אינה זהה, וניתן
25 לאמר, כי עלות הצרכים הבסיסיים היא במידת מה עניין גיאוגרפי. סכום החזקה האמורה
26 מדורג, בהתאם לכלל ההוצאה השולית הפוחתת, כך שחלקו של הילד הצעיר יהיה גדול
27 יותר, שכן הוא האחרון הנותר במשק הבית. ראו: ע"א 552/87 ורד נ' ורד, פ"ד מב(3) 599
28 (1988); בג"ץ 4407/12 פלוני נ' בית הדין הרבני הגדול (2013) בפסקה 24 לפס"ד של השופט
29 עמית. ברוח זו יש אף לאמוד את חלקם של הילדים בעלות המדור, ולפיכך ההנחה היא, כי
30 חלקו של ילד בעלות מדורו והוצאות אחזקת המדור יחד עם הורה, הועמד על 30% - 50%
31 בהתאם למספר הילדים במשק הבית. ראו: בר"ע (ת"א) 1895/02 ב.י. נ' ב.ג. (2003); ע"מ
32 789/05 (י-ם) ע.ד. נ' ע.י. (2006); בע"מ 8542/10 פלוני נ' פלונית (2010); עניין פלוני
33 בפסקה 22 לחוות דעת השופט פוגלמן; ע"א 552/87 ורד נ' ורד, פ"ד מב(3) 599 (1988); בג"ץ
34 4407/12 פלוני נ' בית הדין הרבני הגדול (2013) בפסקה 24 לפס"ד של השופט עמית; ע"א

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

29 מרץ 2020

תלה"מ 904-08-18 ג.מ. נ' ד.מ.

תלה"מ 5141-10-18

תלה"מ 935-08-18

52/87 הראל נ' הראל, פ"ד מג(4) 205, 201 (1989); ע"א 764/87 אוהר נ' אוהר (1987); ע"א 3301/92 טלמור נ' טלמור (1993).

62. חזקות אלו נכונות לעלות צרכיו הבסיסיים של ילד השוהה את עיקר זמנו במחיצת אחד מהוריו בלבד. כפי שנכתב בפרק המשמורת, עתידים הצדדים לחלוק ביניהם בנטל גידול הילדים באופן שווה, לפיכך, הדעת נותנת, כי עלות צרכיהם הבסיסיים - בשני משקי הבית גם יחד - גבוהה מהעלות, עת שוהים הילדים את עיקר העיקרים של זמנם במשק בית אחד. ראו: עניין פלוני בפסקאות 87 - 88 לחו"ד השופט פוגלמן. בפסיקת בתי המשפט נשמעו גישות, לפיהן יש לאמוד את עלות צרכיו הבסיסיים של ילד במשמורת משותפת (בשני משקי הבית גם יחד) בסך 2,250 ₪ לחודש, ואף זאת ללא עלות חינוך ומדור, ותוך הבאה בחשבון של כלל ההוצאה השולית הפוחתת. ראו: רמ"ש (מרכז) 59188-10-18 י.ג. נ' א.ג. (2018); עמ"ש (חיפה) 56000-10-18 פלוני נ' פלונית (2019); עמ"ש (חיפה) 20634-04-18 פלוני נ' פלונית (2019).

63. עת דנים במזונות הילדים, מהלך הדיון הוא, ראשית בחינת צרכיהם ושנית האופן בו יסופקו צרכים אלו. אף כאשר הורי הילדים בעלי אמצעים. אין בכך כדי לחייב פסיקת מזונות בשיעור גבוה, ואין לפסוק דמי מזונות בשיעור העולה על צרכי הילדים. עוד יאמר, כי ככל תביעה כספית אף תביעת מזונות יש להוכיח, כאשר "המוציא מחברו עליו הראיה". זאת כמובן תוך הבאה בחשבון של אותן חזקות עובדתיות, אשר הנטל לסתורן מוטל על הצד החולק עליהן.

64. כאמור גרסת האישה באשר לעלות צרכי הילדים (אותה פירטה בכתב תביעתה המתוקן ובדיון שהתקיים בפני ביום 16.1.19), היא שזו מגיעה לכדי 34,500 ₪ לחודש, על פי הגרסה המוקדמת או כעשרים אלף שקלים חדשים, על פי גרסתה המאוחרת. האישה ביקשה לחייב את האיש לשאת במלוא ההוצאות הללו. גרסת האישה לא נתמכה בראיות חפציות, ובעדותה אף לא ידעה לפרט כדבעי הוצאות אלו. ראו: עמ' 36 - 38, 40 לפרוטוקול מיום 4.11.19. אף האיש לא פירט כדבעי גרסתו, הכיצד זה הסתכמו הוצאות כלל משק הבית, עבור שמונה נפשות, בסך 15,000 ₪ לחודש בלבד, לרבות החזר חודשי של הלוואת המשכנתא בסך 5,600 ₪, וממילא לא תמך גרסתו בראיות חפציות. ראו: עמ' 70 - 72 לפרוטוקול מיום 4.11.19.

65. עת לא השכילו הצדדים להציג די ראיות לשם הוכחת עלות צרכי הילדים, נותרנו עם החזקה האמורה, באשר לעלות צרכים אלו. חזקה, אשר בהיעדר ראיות מספקות, אף לא נסתרה. בשים לב לאמידות הצדדים, כפי שיובהר להלן, סבורני, כי יש ללמוד על עלות צרכי הילדים

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

29 מרץ 2020

תלה"מ 904-08-18 ג.מ. נ' ד.מ.

תלה"מ 5141-10-18

תלה"מ 935-08-18

- 1 לאור הגבול העליון של אותה חזקה, כמובן תוך הבאה בחשבון של כלל ההוצאה השולית
2 הפוחתת. מהלך מוביל לסך 8,700 ₪ לחודש (א.מ. 1,600 ₪, נ.מ. 1,400 ₪, ט.מ. 1,400 ₪,
3 ש.מ. 1,200 ₪, י.מ. 1,100 ₪, ב.צ.מ. 1,000 ₪). לסכום זה יש להוסיף את חלקם של הילדים
4 (מחצית) בעלות המדור (ההחזר החודשי של הלוואת המשכנתא) סך 2,800 ₪ והחזקת
5 המדור (חשמל, ארנונה, מים, גז, תקשורת בבית, ומנקה) סך 1,600 ₪ (ראו: עמ' 2
6 לפרוטוקול מיום 16.1.19). כן יש להוסיף את הוצאות החינוך המשולמות ישירות לספקי
7 השירות.
8
9 66. ודוק, האמור יפה למצב הדברים שקדם לפירוד, עת הצדדים וילדיהם קיימו משק בית אחד.
10 משנפרדו הצדדים, ונוכח האמור בעניין המשמורת וסדרי השהות, באשר לקיום משמורת
11 משותפת, יש כאמור להעריך את עלות צרכיהם בסכום העולה בכארבעים אחוזים מסכום
12 החזקה האמורה. קרי - א.מ. 2,250 ₪, נ.מ. 1,950 ₪, ט.מ. 1,950 ₪, ש.מ. 1,750 ₪, י.מ.
13 1,550 ₪, ב.צ.מ. 1,350 ₪. ודוק, עסקינן בעלות צרכים בשני משקי הבית גם יחד, להבדיל
14 מהעלות מנקודת מבטו של אחד הצדדים בלבד. לכך יש כמובן להוסיף את עלות המדור,
15 החזקת המדור, חינוך ורפואה. ככל הנראה מפאת תביעתה למשמורת בלעדית, לא פירטה
16 האישה את שיטתה באשר לעלות צרכי הילדים במשמורת משותפת (וכאמור את גרסתו
17 הסתמית של האיש לעניין צרכי הילדים יש ממילא לדחות). בהיעדר טיעון ופירוט כדבעי,
18 נותרנו כאמור עם החזקה בדבר עלות צרכי הילדים במשמורת משותפת.
19
20 67. נוכח מסקנתי להלן, שלצדדים יכולת כלכלית דומה, וששניהם עתידים לשאת בנטל גידול
21 הילדים באופן שווה, אסתפק באמור לעיל באשר לצרכי הילדים, ללא צורך בפירוט מדוקדק
22 באשר לצרכיהם המשוערים, עת יקיימו הצדדים שני משקי בית נפרדים, כאשר הילדים
23 יחלקו זמנם בין שני משקי בית אלו, בחלקים שווים. במצב דברים זה, יספק כל אחד
24 מהצדדים בעין את צרכי הילדים תלויי השהות (מדור, הוצאות החזקת מדור, הסעת
25 הילדים עת הם שוהים עמו, כלכלה וכיוב'), הוצאות החינוך והרפואה תשולמנה על ידי
26 הצדדים בחלקים שווים, וההוצאה לגביה יש לקבוע מנגנון של תשלום מצד אחד למשנהו,
27 היא אותה הוצאה שאינה תלויה שהות, ובפרט ביגוד ועלויות תחבורה ציבורית, בדרך של
28 קביעת "הורה מרכז".
29
30 68. כן יש להביא בחשבון את חובתו המוחלטת של האיש בצרכיהם ההכרחיים של הילדים,
31 שגילם נופל משש שנים, ככל שאלו אינם מסופקים על ידו בעין, עת הילדים הללו שוהים
32 עמו. אזכיר, כי הדין הנוהג הוא שהוצאה בגין צהרון אינה משום הוצאה בגין צורך הכרחי.
33 בהתחשב בכך שיתר הוצאות החינוך ההכרחיות, עת תחל המשמורת המשותפת (ככל הנראה

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

29 מרץ 2020

תלה"מ 904-08-18 ג.מ. נ' ד.מ.

תלה"מ 5141-10-18

תלה"מ 935-08-18

לקראת שנת הלימודים הבאה, מחמת זמן ההתארגנות שיידרש לשם כך), באות בגדרי חינוך
חינם, על הצדדים לשאת בהוצאות חינוך הילדים בחלקים שווים.

יכולתם הכלכלית של הצדדים

69. הצדדים הציגו כאמור גרסאות סותרות באשר ליכולותיהם הכלכליות, עת כל אחד מהם
מנסה לגמד את יכולתו הכלכלית, ובפרט את הכנסתו, ובאותה נשימה מאדיר את הכנסת
האחר. בבחינת יכולות הצדדים, יש לבחון את הכנסתם בפועל, את כושר השתכרותם ואת
רכושם העשוי להוות מקור לפירעון דמי המזונות. ראו: ע"א 239/85 **עמיצור נ' עמיצור**, פ"ד
מ(1) 147 (1986); ע"א 378/80 **יצהר נ' יצהר**, פ"ד לה(1) 329, 333 (1980); ע"א 364/62 **דגני**
נ' דגני, פ"ד יז 1989 (1963); ע"א 130/83 **פרייס נ' פרייס**, פ"ד לח(1) 721 (1984); בע"מ
3432/09 **פלוני נ' פלונית** (2009); עניין פלוני בפסקה 28 לחו"ד השופט פוגלמן ובפסקה 40
לחו"ד השופטת ברק ארז. כפי שנקבע לעיל במסגרת הדיון בתביעה הרכושית, לצדדים רכוש
בשווי זהה (לאחר האיזון), העשוי לשמש לשם מימון עלות מזונות הילדים, וצרכי הצדדים
עצמם. דומה שכמקובל בציבור הישראלי, עיקר שווי נכסי הצדדים טמון בשווי זכויותיהם
בדירת מגוריהם, אשר כאמור מכירתה צפויה להניב לכל אחד מהם סך 800,000 ₪.

70. אפנה להלן לדיון באשר להשתכרות וכושר השתכרות הצדדים. בשים לב למקורות הכנסת
הצדדים, ולכך ששניהם לא הציגו מצג שלם ומפורט אודות הכנסתם בפועל ובכח, **מסקנותי**
באשר להשתכרותם הן פרי הערכה, הנסמכת על עדויות הצדדים ומעט הראיות שבחרו
להציג. טבע עיסוקם של הצדדים (עסק קטן לסחר במכוניות ועסק קטן, בעל אופי אישי, של
איפור ועיצוב שיער) מוביל לתנודתיות ניכרת בהכנסתם החודשית, עת בהחלט ייתכנו מספר
חודשים בהם ההכנסה מועטה, אל מול חודשים בהם ההכנסה ניכרת. די בחודשים בודדים
בהם קיימת הכנסה חריגה - בין מועטה ובין ניכרת - בכדי שממוצע ההכנסה השנתי ישתנה
באופן ניכר. ודוק, כפי שיובהר להלן, מהראיות שהובאו בפני הגעתי למסקנה, כי הכנסת
הצדדים, עת הם ממצים את כושר השתכרותם, זהה בעיקרה. זאת על אף שהנתונים
המספריים המפורטים להלן, אשר חלקם נסמכים על הערכות והנחות, מובילים לכאורה
למסקנה שהכנסת האיש גבוהה במידת מה מהכנסת האישה.

השתכרות וכושר השתכרות האיש

71. האיש דבק כאמור בגרסתו, לפיה סך הכנסתו החודשית מגיעה לכדי 10,000 ₪. הדיון
בתביעה הרכושית מלמדנו, כי יש לדחות גרסתו זו, שכן כאמור, האיש נהג להעביר
מהחשבון העיסקי אל החשבון המשותף, בניכוי אותן העברות שהעביר מהחשבון המשותף

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

29 מרץ 2020

תלה"מ 904-08-18 ג.מ. נ' ד.מ.

תלה"מ 5141-10-18

תלה"מ 935-08-18

לחשבון העיסקי, סך 15,000 ₪ בממוצע מידי חודש. למעט אותן העברות מהחשבון המשותף אל החשבון העיסקי, שימש החשבון המשותף להוצאות משק הבית, ומכאן ניתן להסיק, שהכנסת האיש, בה השתמש לשם כלכלת משק הבית, לא נפלה מסך 15,000 ₪ לחודש. האיש אמנם טען, כי סכומי הכסף הניכרים במזומן שהופקדו לחשבון העיסקי, מקורם בהכנסת האישה ולא בהכנסתו מעיסקו, ולטענתו "כל כסף שהיא הביאה לי ... הפקדתי אותו בחשבון העסקי שלי ... והוא עבר לחשבון הפרטי, תשים לב שאחרי ההעברות האלו יש לך העברה לחשבון הפרטי שלנו" (ראו: עמ' 81 לפרוטוקול מיום 4.11.19), אך קשה להלום טענה זו, מקום בו לחשבון העסקי הופקדו מידי חודש סכומים ניכרים במזומן, אשר אינם עולים בקנה אחד עם גרסת מי מהצדדים באשר לסך הכנסותיה היומיות, ואף החודשיות של האישה. כך לדוגמא בחודש ינואר 2017 הופקד לחשבון העיסקי סך 49,800 ₪ במזומן ובחודש פברואר 2017 סך 205,770 ₪ במזומן. עיון בפירוט התנועות בחשבון העיסקי אינו תומך בטענת האיש, כי בסמוך לאחר ההפקדה הועברו סכומים אלו אל החשבון המשותף.

72. לאמור יש להוסיף הוצאות אישיות, אשר על פי טיבן לא נועדו לשם עסקו של האיש (רכישת ביגוד, מזון, מסעדות), הנלמדות מפירוט התנועות בכרטיסי האשראי של האיש - כרטיסי אשראי המחייבים את החשבון העיסקי. האיש אמנם העיד, כי לא השתמש בכרטיסי האשראי לצרכיו האישיים, אלא אך להוצאות עבור עיסקו (ראו: עמ' 78 לפרוטוקול מיום 4.11.19), ברם עיון בפירוט התנועות בכרטיסי אשראי אלו מלמד על הוצאות בעלות אופי אישי, להבדיל מלצרכי העסק.

73. עיון בתדפיסי החשבון העסקי מלמד, כי בשנת 2017, היו בשימוש האיש, שני כרטיסי אשראי באמצעותם חוייב החשבון העיסקי. החיוב החודשי הממוצע באמצעות כרטיסי אשראי אלו עמד על כאחד עשר אלף שקלים חדשים. האיש לא הציג את פירוט החיוב באמצעות כרטיסי אשראי אלה, עבור התקופה האמורה. יחד עם זאת מפירוט התנועות בכרטיסי האשראי שהציג האיש, עבור החודשים ספטמבר עד דצמבר 2018 נלמד, כי עיקר העיקרים של החיובים הם בגין הוצאות אישיות (מזון, ביגוד, מסעדות וכיו"ב), להבדיל מהוצאות עיסקיות. סך החיוב הממוצע בגין כרטיסי האשראי בחודשים אלו הגיע לכדי 6,700 ₪ לחודש.

74. שיעור חיוב חודשי זה, הנופל לכדי מחצית לערך משיעור החיוב החודשי הממוצע בשנת 2017, עולה בקנה אחד עם עדות האיש, לפיה שינה את אופן התנהלותו הכספית בחשבון העיסקי. כך חלף העברת סכומי כסף בגין רכישת ומכירת רכב באמצעות החשבון העיסקי, על ההוצאות הכרוכות בכך, משלם רוכש הרכב את סכום התמורה ישירות אל מוכר הרכב,

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

29 מרץ 2020

תלה"מ 904-08-18 ג.מ. נ' ד.מ.

תלה"מ 5141-10-18

תלה"מ 935-08-18

והאיש מקבל לידיו רק את סכום הרווח, וכפועל יוצא מכך האיש גם אינו נדרש לפרוע
הוצאות אחרות בגין הרכב, כגון דמי רשיון. ראו: עמ' 79 לפרוטוקול מיום 4.11.19.
75. משמעות הדברים היא איפוא, כי בעוד שבשנת 2017 שימשו כרטיסי האשראי האמורים
לשם מימון ההוצאות העיסקיות והפרטיות גם יחד, הרי שלאחר הפירוד שימשו בעיקר לשם
ההוצאות הפרטיות. בשים לב לכך שהילדים כמעט ולא שהו באותה התקופה אצל האיש,
ולא נמצאו בכרטיס האשראי חיובים המלמדים על תשלום הוצאות, אשר קודם לכן לא
נדרש האיש להוציא (כדוגמת שכירת מדור והוצאות החזקת מדור, בגין מדורו לאחר
הפירוד), יש להסיק שרווחי האיש מעיסוקו, קודם לפירוד הם למצער חיבור הסכום אותו
היה מעביר מידי חודש, בממוצע, אל החשבון המשותף (לאחר ניכוי הסכומים שהעביר
מהחשבון המשותף אל החשבון העיסקי), עם עיקר סכום החיוב החודשי בכרטיסי האשראי
בשנת 2018, המשקפים כאמור את שיעור ההוצאות הפרטיות, קרי - חלק משורת הרווח.
הנני מעריך איפוא את הכנסתו החודשית של האיש בסך 20,000 ₪ לערך, נטו, שכן כאמור
מלוא סכום זה שימש להוצאותיו האישיות והוצאות משק הבית.

76. לשם השלמת הדברים יאמר, כי דומה שהאיש פעל ופועל לשם האדרת הכנסתו, וממזה את
כושר השתכרותו בעסקאות סחר במכונניות ועסקאות אחרות אותן הוא מבצע, וכאמור אף
נוחל הצלחה בעסקיו.

השתכרות וכושר השתכרות האישה

77. לגרסת האישה סך הכנסתה החודשית מעסקה, אינה עולה על 8,000 ₪ (ראו: סעיף 36 לכתב
התביעה המתוקן, סעיפים 34, 38 לתצהיר האישה, סעיף 37 לסיכומיה). דא עקא, שהאישה
לא מצאה לנכון לפרט כדבעי את פעילותה העיסקית, ומדוע זה יש לקבל את גרסתה בדבר
הכנסתה הנטענת. האישה אף לא הציגה ראיות התומכות בגרסתה האמורה, ומעדותה יש
ללמוד, כי בפועל הכנסתה החודשית שווה לערך להכנסת האיש.

78. האישה טענה בחצי פה, כי הכנסתה היום זעומה, בשל היותה המטפלת העיקרית בילדים.
אך יחד עם זאת העידה, שגם לאחר הפירוד יכול ותשתכר ביום עבודה אחד סך 3,000 ₪,
כאשר היא נקראת לאפר כלה ובנות לווייתה, וכי עבור איפור ערב או עיצוב שיער גובה היא
300 ₪, ועבור איפור וסידור שיער לילדת בת מצווה סך 400 ₪ (ראו: עמ' 47 לפרוטוקול
מיום 4.11.19). האישה אמנם סייגה דבריה באומרה, כי אין בידה לעבוד בכל יום מימות
השבוע, ולעיתים, בשל חגים, מועדי ישראל וכיו"ב, נותרת היא ימים שלמים ללא כל
הכנסה, אך יחד עם זאת העידה, כי: "אני יכולה להביא גם 15 אלף בשבוע כזה.... זה נורא

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

29 מרץ 2020

תלה"מ 904-08-18 ג.מ. נ' ד.מ.

תלה"מ 5141-10-18

תלה"מ 935-08-18

1 תלוי בשם שאת צוברת" (ראו: עמ' 33 - 34 לפרוטוקול מיום 4.11.19). האישה אף אישרה,
2 כי בחודש נובמבר 2018, כחצי שנה לאחר הפירוד, עלה בידה להשתכר סך 18,000 ₪ (ראו:
3 עמ' 54 לפרוטוקול מיום 4.11.19).
4

5 79. נוכח עדות האישה הנני מעריך את הכנסתה היומית הממוצעת, עת היא אכן עובדת, בסך
6 1,500 ₪. בשים לב לתנודתיות הניכרת בכמות ימי העבודה, עת הדעת נותנת, כי בחגים,
7 תקופת העומר ועוד אין ביקוש ממשי לשירותיה, וכן בהתחשב בכך שלא תמיד מצליחה
8 האישה ליצור רצף ימי עבודה, אף בחודשים בהם יש ביקוש לכך, הנני מעריך, שהאישה
9 עובדת תמורת שכר בממוצע עשרה עד ארבעה עשר ימים מידי חודש. נוכח האמור יש
10 להעריך את הכנסתה החודשית הממוצעת מעבודתה בסך 18,000 ₪. יוער, כי האישה לא
11 פירטה, וממילא לא הציגה כל ראיה להוצאותיה, וכן לא הבהירה, ואף כאן לא הציגה כל
12 ראיה, האם היא מדווחת על הכנסותיה לרשויות המס. בנסיבות אלו דומני, שהסך האמור
13 משקף את הכנסתה הממוצעת לאחר ניכוי הוצאות.
14

15 80. תמיכה במסקנה בדבר שיעור הכנסתה החודשית הממוצע של האישה נמצאת בפירוט
16 התנועות הן בחשבון המשותף, והן בחשבון הפרטי, אותו פתחה כאמור בחודש יולי 2018,
17 כשלושה חודשים לאחר הפירוד. האחרון נפתח ביתרת זכות בסך 17,900 ₪, שהופקדה
18 במזומן, וחשבון זה מצוי דרך קבע ביתרת זכות עד לכדי 30,000 ₪. עוד נמצא שלחשבון זה
19 מופקדים מידי חודש בממוצע כ - 12,000 ₪ (לא כולל תשלומי מזונות אותם מעביר האיש,
20 והכנסה נוספת בסך 3,500 ₪, מדמי שכירות יחידת הדיור הצמודה לדירת המגורים). ממעט
21 המידע שהציגו הצדדים באשר להתנהלות החשבון המשותף, אך באשר למחצית הראשונה
22 של שנת 2018, נלמד, כי לחשבון זה הופקדו מידי חודש המחאות ובוצעו העברות בנקאיות,
23 בסכום ממוצע של 10,000 ₪. התנהלות הדומה בעיקרה לזו שבחשבון הפרטי, אליו העבירה
24 את פעילותה הכלכלית כשלושה חודשים לאחר הפירוד.
25

26 81. בעדותה, הודתה האישה, כי לקוחותיה, נוהגים לשלם לה באמצעות שיקים, העברות
27 בנקאיות, ובמזומן, כאשר חלק מהמזומן מופקד לחשבון הפרטי, וחלקו האחר משמש
28 להוצאות שונות של משק הבית (ראו: עמ' 25, 39 - 40 לפרוטוקול מיום 4.11.19). נמצא
29 איפוא, כי לגרסת האישה עצמה בנוסף לסך 12,000 ₪ לחודש האמורים כוללת הכנסתה
30 סכום נוסף, במזומן, אשר אינו מופקד לחשבון הבנק הפרטי.
31

32 82. תמיכה נוספת למסקנה בדבר שיעור הכנסת האישה נלמדת מעדותה, בה פירטה הוצאותיה
33 והוצאות הילדים, דהיום, כדלקמן: כלכלה - 5,000 ₪, ניקיון הבית - 3,000 ₪, הוצאות
34 אחזקת מדור נוספות - 2,000 ₪ (ראו: עמ' 45 לפרוטוקול מיום 4.11.19). ודוק, מפירוט
35 התנועות בחשבון הבנק הפרטי של האישה עולה, כי זה מחוייב אף בתשלומים השופטים על

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

29 מרץ 2020

תלה"מ 904-08-18 ג.מ. נ' ד.מ.

תלה"מ 5141-10-18

תלה"מ 935-08-18

1 חשבון החזר המשכנתא בסך 5,600 ₪, בתשלומים למוסדות החינוך בסך 1,700 ₪, וחייבים
2 בכרטיסי אשראי מסוג דיירקט, העולים לכדי אלפי שקלים בחודש, בד בבד מעבירה היא
3 אלפי שקלים מידי חודש לגורמים שונים, ועדיין, החשבון כל הזמן ביתרת זכות לא מבוטלת
4 כאמור.
5
6 83. חיזוק נוסף למסקנה האמורה ניתן למצוא בגרסת האישה עצמה בדבר גניבת תיקה ביום
7 15.3.19, אשר בו היו בין היתר, כ - 10,000 ₪ במזומן. לגרסתה מקור הסך האמור "חלק
8 היה מהמזונות, חלק ממה שחשכתי" (ראו: עמ' 21 לפרוטוקול מיום 4.11.19). ואולם, עיון
9 בפירוט התנועות בחשבונה הפרטי של האישה מעלה, שבחודשיים שקדמו לגניבת תיקה,
10 הפקיד האיש לחשבונה דמי מזונות בסך 7,000 ₪, אך לא נראתה כל משיכת מזומן
11 מהחשבון - כך שסכום המזומן בו החזיקה האישה לגרסתה הוא מהכנסותיה, ללא דמי
12 המזונות.
13
14 84. לשם השלמת הדיון בהכנסת האישה אפנה ליומנה, אותו הגיש האיש כראיה, וביקש ללמוד
15 ממנו על הכנסתה. האישה אישרה, כי היא רשמה ביומן זה את לקוחותיה (ראו: עמ' 47 - 48
16 לפרוטוקול מיום 4.11.19), אך רשימה זו אינה מפרטת את הסכום שנגבה מכל לקוח ולקוח,
17 ואף אינה מפרטת האם בסופו של יום אכן ניתן שירות לאותו לקוח, או שמא לא יצא אל
18 הפועל. בנסיבות אלו איני יכול ללמוד מהיומן, את שמבקש האיש ללמוד, כי סך הכנסתה
19 השנתית של האישה, מחודש ספטמבר 2016 ועד לחודש ספטמבר 2017 הגיעה לכדי 300,000
20 ₪. ראו: סעיף 3(יג) לסיכומי האיש, קרי - 25,000 ₪ לחודש.
21
22

קביעת המזונות

23
24 85. מצאנו שיכולתם הכלכלית של הצדדים דומה בעיקרה. לאור קביעתי דלעיל באשר
25 למשמורת משותפת ברי, כי לאחר פירוק השיתוף בדירת המגורים, שני הצדדים יידרשו
26 לשכור דירה שתתאים למגוריהם יחד עם הילדים, ויספקו בעין את מדורם והוצאות אחזקת
27 מדור הילדים, עת הללו ישהו עמם. הדעת נותנת איפוא, כי לצדדים שניהם תהינה הוצאות
28 זהות בגין מדור והחזקת מדור, ויספקו את צרכי הילדים בעין, עת הילדים ישהו עמם. אלו
29 אף פני הדברים באשר להוצאות הכלכלה, והמחייב של הצדדים עצמם, וכן הוצאות נוספות
30 כדוגמת תחבורה ברכב פרטי, דמי כיס שייתן כל צד לילדים, רכישת משחקים, אשר יסופקו
31 אף הן לילדים בעין, על ידי כל הורה, עת הילדים שוהים עמו.
32
33 86. ההוצאות שאינן תלויות שהות צפויות להיות בעיקר עבור ביגוד, הנעלה, כרטיסי נסיעה
34 תקופתיים בתחבורה ציבורית, ומתנות לימי הולדות ומסיבות אליהן יוזמנו הילדים על ידי

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

29 מרץ 2020

תלה"מ 904-08-18 ג.מ. נ' ד.מ.

תלה"מ 5141-10-18

תלה"מ 935-08-18

חבריהם. יתר ההוצאות שאינן תלויות שהות, הן למעשה הוצאות חינוך ורפואה, אינן
דורשת מנגנון של "הורה מרכז", באופן בו על מי מהצדדים שלם לאחר סכום חודשי קבוע,
ודי בקביעה, כי על הצדדים לחלוק בהן.

87. לטעמי יש לקבוע את האישה "כהורה מרכז" הן היות ובמהלך החיים המשותפים היא זו
שהופקדה על רכישת ביגוד והנעלה עבור הילדים, והן בשים לב לכך שלמשך מספר שנים
יהיה על האיש לשלם לאישה את עלות צרכיהם ההכרחיים של הילדים שטרם הגיעו לגיל
שש שנים (ובכך ממילא "תרכז" האישה את מלוא ההוצאה עבור חלק מהילדים בתקופה
זו). בהיעדר פירוט וראיות אמינים באשר לעלות אותם צרכים שאינם תלויים שהות, בגינם
סברתי, כי יש לקבוע מנגנון "הורה מרכז", אין לי אלא לאמוד עלות זאת על סמך שיקול
דעתי וניסיון החיים כשופט היושב בתוך עמו, ולא רק בהסתמך על המבוקש בכתב התביעה,
ראו: ע"א 687/83 מזור נ' מזור, פ"ד לא(3) 25 (1984), ע"א 93/85 שגב נ' שגב, פ"ד לט(3)
825 (1985). הנני מעריך איפוא את ההוצאות שאינן תלויות שהות, בגינן יש לקבוע מנגנון
"הורה מרכז" בסך 800 ₪ לחודש עבור כל ילד.

88. מהאמור עולה איפוא, כי מפאת יכולתם הכלכלית הדומה של הצדדים, והנטל הזהה שיוטל
עליהם עת יקיימו משמורת משותפת, יש לחייב את האיש לשלם לאישה, מידי חודש סך 400
₪ עבור כל ילד. זאת עת הצדדים נושאים כאמור בחלקים שווים בהוצאות החינוך והרפואה
של הילדים, ובכלל זה הוצאות חד פעמיות חריגות כדוגמת חגיגת בר מצווה ובת מצווה, על
כל הכרוך בכך, לימודי נהיגה, וכיוב'. ודוק, באשר לילדים שטרם הגיעו לגיל שש שנים, יש
להוסיף על חיוב האיש אף חיוב בגין צרכיהם ההכרחיים, עת הם שוהים אצל האישה. עת
חלק מצרכיהם ההכרחיים יספק האיש בעין, עת הם שוהים במחיצתו.

89. בשים לב לחזקות האמורות, להרכב משק הבית של האישה והילדים, ולכך שהאיש נושא
בעין בחלק מצרכי הילדים הללו, לרבות בדרך של הספקת מדור וכלכלה, הנני מעריך את
עלות צרכיהם ההכרחיים של הילדים שטרם הגיעו לגיל שש שנים, כדלקמן: א.מ., סך 1,500
₪ לחודש, ט.מ. ונ.מ. סך 1,300 ₪ לכל אחת. הסכומים האמורים כוללים את חלקם של
הילדים הללו בעלות מדורם יחד עם האישה והוצאות החזקת המדור.

90. אשר על כן הנני מורה כדלקמן:

א. המשמורת על הילדים תהא משותפת ויחולו סדרי השהות ויתר ההמלצות המפורטות
בתסקיר המשלים מיום 18.11.19.

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

29 מרץ 2020

תלה"מ 904-08-18 ג.מ. נ' ד.מ.

תלה"מ 5141-10-18

תלה"מ 935-08-18

- 1 ב. לשם איזון עסקי האיש, ולמעשה היתרה בחשבון העיסקי, ישלם האיש לאישה סך 51,289
2 ₪.
- 3
4 ג. לשם פירוק השיתוף בחשבון המשותף יפרעו הצדדים את יתרת החוב בחשבון לשם סגירתו,
5 בחלקים שווים, וזאת לאחר זיכוי האישה בסך 42,510 ₪ וחיוב האיש בסך 20,000 ₪.
6
- 7 ד. ככל שלצדדים זכויות פנסיוניות או סוציאליות הרי, ששאלו תאוזנה שווה בשווה בערכן
8 במועד הקובע.
9
- 10 ה. השיתוף במיטלטלין שבדירת המגורים יפורק באופן בו האישה תערוך שתי רשימות
11 המכילות את כלל המיטלטלין האמורים, והאיש יבחר לעצמו אחת מהן, וככל שלא יעשה כן
12 יראה שמוותר על זכותו במיטלטלין האמורים. האיש יודיע לאישה בתוך 30 יום האם הוא
13 עומד על זכותו זו, וככל שלא יודיע דבר בחלוף פרק הזמן שנקצב כאמור, יראה כמי שמוותר
14 על זכויותיו במיטלטלין אלו. ככל שיודיע שעומד על זכותו, תערוך האישה את הרשימות
15 בתוך 15 יום לאחר מכן והאיש יבחר ברשימה בה הוא חפץ בתוך 15 יום לאחר מכן.
16
- 17 ו. השיתוף בדירת המגורים יפורק על דרך של מכר, והצדדים יתחלקו בחלקים שווים בתמורת
18 המכר, בניכוי הוצאותיו, לרבות יתרת הלוואת המשכנתא לסילוק. והיה ולא יעלה בידי
19 הצדדים למכור את הדירה בכוחות עצמם, בתוך שלושה חודשים, רשאי מי מהם המעוניין
20 בכך לפנות אל בית המשפט בבקשה למינוי כונס נכסים לשם כך.
21
- 22 ז. האישה תשלם לאיש 7,500 ₪, נוכח הסכמת הצדדים בדבר דמי שימוש עבור דירת
23 המגורים.
24
- 25 ח. על אף האמור לעיל, עד שיסדיר האיש מקום מגורים הולם עבורו ועבור הילדים, בקרבת
26 מקום מגורי האישה, יעמדו בעינם זמני השהות הזמניים, אשר נקבעו בהחלטות קודמות.
27
- 28 ט. עד שיסדיר האיש מקום מגורים הולם עבורו ועבור הילדים, ויחלו סדרי שהות בהתאם
29 להמלצת העו"ס, יעמוד בעינו החיוב במזונות זמניים, ובכלל זה תמשיך האישה ליטול לידה
30 לבדה את מלוא שכר הדירה המתקבל מאת יחידת הדיור הצמודה לדירה המשותפת.
31
- 32 י. החל מהמועד בו יסדיר האיש מקום מגורים הולם עבורו ועבור הילדים כאמור, ויחלו סדרי
33 שהות של משמורת משותפת, ישלם האיש לאישה סך 400 ₪ לחודש, עבור כל ילד, כאשר
34 מאותה עת ואילך, הצדדים יחלקו בחלקים שווים בדמי השכירות שיתקבלו מהשכרת
35 יחידת הדיור הצמודה לדירת המגורים, ככל שיתקבלו. על אף האמור, עד הגיע א.מ. לגיל

בית משפט לענייני משפחה בירושלים

29 מרץ 2020

תלה"מ 904-08-18 ג.מ. נ' ד.מ.

תלה"מ 5141-10-18

תלה"מ 935-08-18

שש שנים ישלם האיש לאישה עבורה סך 1,500 ₪ לחודש, ואילו עד הגיע ט.מ. ונ.מ. לגיל שש שנים, ישלם האיש לאישה עבורן סך 1,300 ₪ לחודש, לכל אחת.

יא. כן יישאו הצדדים בחלקים שווים בכלל תשלומי החינוך והרפואה עבור הילדים לרבות עבור מוסדות החינוך הסעות למוסדות החינוך, מחזור אחד של קייטנה בחופשת הקיץ וחוג אחד מידי שבוע, ציוד הנדרש לחוג (בגדים מתאימים, ספרים וכיוב'), שעורי עזר, אבחונים, טיפולים פסיכולוגיים, משקפיים, עדשות מגע וטיפול שיניים, רכישת ספרי לימוד לצרכי בית הספר וטיולים, המתקיימים במסגרת החינוכית וצהרון. למען הסר ספק מובהר בזה, כי על הצדדים לתאם ביניהם כל הוצאה חינוכית ורפואית, וכן עליהם לפעול לשם מיצוי ההנחות והזכאויות העומדות להם, ועלות הנשיאה בהוצאה חינוכית או רפואית תחושב לאחר הפחתת שוויין, ככל שתופחתנה.

יב. החיוב בדמי המזונות יחול עד הגיע הילדים לגיל 18 שנה, או סיום לימודיהם התיכוניים, לפי המאוחר. ככל שישרתו בשירות צבאי חובה, או שירות לאומי, אזי בתקופת השירות יעמוד החיוב על שליש משיעורו הקודם.

יג. קצבת הילדים מאת המל"ל תשולם לידי האישה בנוסף לדמי המזונות דלעיל.

יד. פסק הדין מותר לפרסום ללא פרטים מזהים.

ניתן היום, ד' ניסן תש"פ, 29 מרץ 2020, בהעדר הצדדים.

נמרוד פלקס, שופט, סגן נשיא